

Khoes khabar djaise Markas liekhies hai

Pahiela baat

Markas Jiesoe ke tjela Petras ke sanghatia raha. Aur oe ose bataais raha kaise Prabhoe Jiesoe dher atjambho kaam karke Parmeswar ke hiettjha poera karat raha. Aisane dekhaat raha kie Jiesoe na khaalie iensaan hai, bakie bhie Parmeswar ke Beta.

Pahiele manai logan ke barhia lagat raha kie Jiesoe bemarian ke attjha karat raha aur bhoet logan ke niekaarat raha. Bakie oesab na samdjhat raha kie oke ek nietja kamkarta ghat doekh oethaawe ke paral. Aur dher manai na bieswaas karat raha kie oe Parmeswar ke aane waala Raadja hai. Ohie se Markas aapan poestak me okar biesaal saktie aur hoekoem ke biese me liekhies dekhaawe khaat kie oe sattje ke Parmeswar hai.

Johaanas dopoe kare waala

(Mateas 3:1-12; Loekaas 3:1-9,15-17;

Johaanas 1:23-27)

1 ¹Ie poestak me khoes khabar Jiesoe Kriest ke biese me liekhal hai.

²Parmeswar ke sanesia Jasaaja ke poestak me liekhal hai kaise Pieta Parmeswar koi ke biese me aapan Betwa se bolies kie:

„Dekh, oe hamaar sanesia hai.
Eke ham tor aage pathaaila manai logan ke diel tore khaatiens tajaar kare ke.

³Soen! Koi maidaan me gohoraawe hai:

‘Prabhoe khaat rasta tajaar aur sodjha kar kie oe opar aai sake.’ ”

⁴Aisane Johaanas maidaan me partjaar karat raha aur manai log se bolies: „Aapan paap pastaaw aur kharaabie tjhori de. Tab Parmeswar toke tjhama deiga. Aur apane ke dopoe karwaai le.” Tab oe manai log ke dopoe karies.

⁵Joedea diehaat ke sab djanta log Johaanas ke lage tjalat djaat raha, aur Jeroesaalem sahar ke log bhie. Oesab aapan sab kharaabie bataais, tab Jordaan ke nadie me dopoe leis.

⁶Johaanas oet ke rowa ke kapra pahienat raha, aur okar karhiaaw me

ek tjamra ke tjamotie lagal raha. Oe phatienga khaat raha aur djangalie baraija ke madh tjaatat raha.⁷ Oe ailaan karat raha kie: „Koetjh dien baad ek doesar aadmie aaiga. Aur oe hamse bahoet barka hai. Ham okar laaik na baatie kie ham niehoerke okar djoeta kholab.⁸ Ham toelogke paanie se dopoe kariela, bakie oe toelogke Pawietr Aatma se dopoe kariega.”

Jiesoe ke dopoe

(Mateas 3:13-17; Loekaas 3:21-22;
Johaanas 1:32)

⁹Otie tem par Jiesoe Naasaaret sahar Gaalielea diehaat me se hoewa bifie aail. Tab oe Jordaan nadie me apane ke Johaanas se dopoe leis.
¹⁰Djaise oe paanie me se niekaral, taise oe dekhies kie swarag khoel gail aur Parmeswar ke Aatma kaboettar ke roep me nietje aaike okare oeppar baith gail.¹¹ Tab swarag me se ekgo aawaadj soenaail aur koi bolies: „Toe hamaar pjaara Beta baate, toe hamme bahoet parsand howe hai.”

¹²Tab Parmeswar ke Aatma toerant oke hoewa se maidaan me legail.

¹³Aur hoewa par oe tjaalies rodj raha. Oe tem par saitaan oke adjmaawat raha. Jiesoe maidaan ke djanaawar log ke bietj me rahat raha aur swarag ke parie log aaike okar sewa karat raha. Tab oe hoewa se tjal gail.

Pahiela tjela log

(Mateas 4:12-22; Loekaas 4:14-15)

¹⁴Ekare baad djab Johaanas dopoe kare waala pakaraail raha, tab Jiesoe

Gaalielea diehaat me lautke gail Parmeswar ke khoes khabar partjaar kare khaatien.¹⁵ Oe bolies: „Tem aai gail hai kie Parmeswar soeroe kariega raadj tjalaawe ke. Aapan kharaab djiewan badal de aur ie khoes khabar bieswaas kar.”

¹⁶Ek rodj oe Gaalielea ke samoendar ke kienaare kienaare djaat raha. Tab oe dekhies kaise doe matjhar marwan paanie me thara hoike aapan djaal samoendar me biege hai. Oesab bhaai bhaai raha aur oelogke naam Siemon aur Andreas raha.¹⁷ Tab Jiesoe oe doeno se bolies: „Aaw tjal hamaar saath. Ham toelogke siekhaabe ek doesar rakam matjharie pakare ke. Ham toelogke dekhaabe kaise Parmeswar khaat manai log ke djiete ke, djeme oesab ose ek hoi djaai.”¹⁸ Bas toerant oesab aapan djaal tjhor deis aur okar saathe tjale lagal.

¹⁹Tab djab oesab koetjh doer gail, tab oe phien doeigo matjhar marwan ke dekhies. Oesabke naam Johaanas aur Jaakobas raha aur oelogke baap Sebedeas raha. Oesab bot me djaal setiaawat raha.

²⁰Djaise Jiesoe oesabke dekhies, taise oe doeno ke bifie bolaais. Tab oelog toerant okar sanghe tjal gail aur oelogke baap aur kamkartan bot me rahie gail. Oe doeno bifie maangat raha Jiesoe ke tjela howe.

Jiesoe ke hoekoem

(Mateas 7:28-29; Loekaas 4:31-37)

²¹Tab sabhan Kaapernaum sahar me pahoetjal. Tab djaise sabat ke dien^a

^a1:21a Hapta ke satwa dien soestaai ke dien raha aur Israel ke bhaasa me ‘sabat’ bolaawal dja hai.

bhail, taise Jiesoe partjaar ke ghar^b me gail aur hoewa par Parmeswar ke baat siekhaawe lagal. ²²Manai log hardam soenat raha kaise dharam ke parhal waalan bienia hoekoem se siekhaawat raha. Bakie Jiesoe hoekoem se partjaar karat raha. Ohie khaatien sab manai log okar siektjha soenke atjambho hoi gail.

²³Oe tem par partjaar ke ghar me ekgo aadmie raha djaun ke bhoet pakaries raha. Tab oe tjellaaike Jiesoe se bolies: ²⁴, „He, Naasaaret ke Jiesoe! Tose aur hamlogse kaun kaam hai? Toe aile hamlog ke naas kare khaatien? Ham djaaniela kie toe ke baate. Toe Parmeswar ke Pawietr Waala baate!” ²⁵Tab Jiesoe oke daatke bolies: „Tjoep, aur okare me se niekar dja!” ²⁶Bhoet adamia ke djhakdjhorke aur tjellaaike okar me se tjal gail. ²⁷Tab sab manai log bahoet atjambho hoi gail aur apane me batiaai lagal: „Are baapre! Dekhle? Oe ek dafe bolies aur bhoet okar baat soen leis! Oke saktie hai! Aur oe ek naawa rakam se siekhaawe hai!” ²⁸Thora dien me Gaalielea diehaat me sagaro phail gail kie Jiesoe ka karies hai.

Jiesoe aur bemarian

(Mateas 8:14-17; Loekaas 4:38-41)

²⁹Jiesoe aapan tjela log ke sanghe partjaar ke ghar me se niekarke toerant Siemon aur Andreas ke ghare gail. Jaakobas aur Johaanas bhie oelogke sanghe raha. ³⁰Hoewa par Siemon ke saas bokhaar me paral raha. Djaise

Jiesoe hoewa pahoetjal, taise oesab ose bataais. ³¹Tab oe gail okar lage aur okar haath pakarke oke thara karwaais. Tab bokhaar pataai gail aur aurat oesabke sewa kare lagal.

³²Oe raat ke djab soeroedj doeb gail raha, tab hoewa ke manai logan dher bemarian ke Jiesoe ke paas legail, aur bhie djaun log ke bhoet-paret pakaries raha. ³³Sahar bhar ke manai log oe ghar ke dwaar par saamiel hoi gail. ³⁴Tab oe dher bemarian ke attjha karies, tjaahae djaun kharaab bemaarie oelogke raha. Oe bhie dher manai log me se bhoet ke bhagaais. Oesab djaanat raha kie oe ke hai, ohie khaat Jiesoe oelogke koetjh na bolan deis.

Jiesoe Gaalielea diehaat me

(Mateas 4:23; Loekaas 4:42-44)

³⁵Biehaan bhare sabere sabere djab abbe andhiaar raha, tab Jiesoe akele bahare gail praatna kare. ³⁶Tab thore der baad Siemon aur okar sanghatian gail dekhe kie oe kaaha hai. ³⁷Aur djab oke paais tab bolies: „Sab koi toke khodje hai.” ³⁸Bakie oe bolies: „Aaw tjalie doesar gaaw aur sahar me, tab ham hoewa par Parmeswar ke khoes khabar bhie ailaan kar sakab. Ohie khaatien ham ailie hai.” ³⁹Aisane oe tjaaro or Gaalielea diehaat bhar me djaaike hoewa ke partjaar ke ghar me siekhaawat raha. Aur bhie dher manai log me se bhoet-paret bhagaais.

^b 1:21b Israel logan ke partjaar ke ghar ‘sienaaagog’ bolaawal dja hai.

Korhia ke bemaria

40 Ek dien ekgo aadmie Jiesoe ke lage gail. Oke korhia ke bemaarie raha. Tab oe Jiesoe ke gor gierke aur bolies: „Djab aap mangieho tab hamke attjha kar sakieho.”

41 Tab Jiesoe oke daaja karke aapan haath barhaaike oke tjhoeis aur bolies: „Ham maangiela kie toe attjha hoi dja!” **42** Aur ohie laage bemaria attjha aur safra hoi gail.

43 Tab Jiesoe bolies kie: „Koi se na bataihe kie toe kaise attjha bhaile.”

44 Oe bolies: „Toe ehie laage agwa lage dja aur dekha de kie toe attjha hoi gaile baate. Tab baliedaan karwaihe djaise Mosas liekhies raha kie howe ke tjaahie djab koi korhia ke bemaarie se attjha bhail hai. Tab sab koi dekh sakie kie toe sattje ke attjha hoi gaile hai.” **45** Bakie aadmie djaaike sab koi se ailaan kare lagal kie Jiesoe oke attjha kar deis. Ohie khaatien Jiesoe oe tem se apane ke ekko sahar me na dekhaii sakat raha bakie sahar ke bahare rahat raha. Hoewa par dher manai na rahat raha. Tabbo tjaaro alang se manai log okar paas aawat raha.

Jiesoe aur loendj aadmie

(Mateas 9:1-8; Loekaas 5:17-26)

2 **1** Oelog phien se laut gail Kaapernaum sahar me. Ekaat rodj baad hoewa ke manai log ke pata miel gail kie Jiesoe aapan ghare aai gail. **2** Tab oe ghar etana dher aadmie se bhar gail aur

manai log bhie bahare talak thara raha kie koi bhiettar na djaai sakat raha. Aur Jiesoe Parmeswar ke baat bataawat raha. **3** Tab koetjh aadmie ek loendj ke leike angana me aail. Tjaar aadmie oke tjataai par laais. **4** Oesab maangat raha oke Jiesoe ke paas ledjaai, bakie dwaar to manai se bharal raha. Ohie se oesab sierhie par se plaata tjhat par gail, tab oesab ek toekkara daakwa niekaaries djaaha Jiesoe raha aur loendj ke tjataai par nietje oetaar deis. **5** Tab djab Jiesoe dekhies kie oelogke bieswaas ketana barka hai, tab oe loendj se bolies: „Beta, tor paap tjama hoi gail.”

6 Hoewa par bhie ekaatgo Israel ke dharam ke parhal waalan baithal raha. Tab ie baat soenke oesab sotje lagal kie: **7** „Oe kaise ie baat bol sake hai? Khaalie Parmeswar to paap ke tjama kar sake hai. Ie aadmie Parmeswar ke bedjatie kare hai.” **8** Tab Jiesoe toerant djaan gail kie oesab ka sotjat raha aur bolies: „Toelog kaahe ke aise sotje hai?” **9** Bolies: „Ham ie aadmie se bol sakiela kie: ‘Toke paap ke tjama miel gail hai,’ aur ham bhie bol sakiela: ‘Oeth aur aapan tjataai leike dja.’ Toelog ka sotje kie kaun tjiedj aur sahadj hai? **10** Ham maangiela kie toelog djaan dja kie Parmeswar ienzaan ke Beta^c ke saktie deis hai doenia me paap ke tjama dewe ke.” Oe loendj se bolies: **11** „Ham boliela: oeth aur aapan tjataai leike ghare

^c **2:10** Prabhoe Jiesoe apane ke ‘ienzaan ke Beta’ bolaawat raha.

dja.” ¹²Aadmie oethke toerant tjataai leike sab manai ke bietj me se tjal gail. Tab sab koi bahoet atjambho hoi gail aur soeroe karies Parmeswar ke aadar kare ke. Oesab bolies: „Parmeswar ketana maahaan hai! Aisan tjiedj hamlog kabhie na dekhlie rahielielie!”

Jiesoe aur Lewie

(Mateas 9:9-13; Loekaas 5:27-32)

¹³Ekare baad Jiesoe sahar tjhorke phien se samoendar ke or gail. Dher admie okar sanghe tjälat raha aur oe Parmeswar ke baat bataawat raha. ¹⁴Tab oe djoetie bhare ke ghar lage ekgo admie ke baithal dekhies. Okar naam Lewie raha aur oe Alfeas ke beta raha. Tab Jiesoe ose bolies: „Aaw tjalie hamaar saath.” Lewie oethke okare sanghe tjale lagal.

¹⁵Tab djab Jiesoe aur okar tjela log Lewie ke ghare bhodjan karat raha, tab dher baimaan djoetie ke paisa bharwaawe waalan aur doesar paapie log okar sanghe bhodjan karat raha. Oesab maangat raha Jiesoe ke sanghe rahe. ¹⁶Aur hoewa bifie ekaatgo Parmeswar ke baat ke parhal waalan aail dekhe. Oesab Fariesie^d ke koel ke raha. Tab djab oesab dekhies Jiesoe kaun rakam admie ke sanghe khaai pieje hai, tab okar tjela log se bolies: „Oe kaahe ke aisan kharaab manai log ke saath bhodjan kare hai?” ¹⁷Tab Jiesoe soenke bolies: „Ek daaktar tjangga manai log ke na attjha kare hai,

bakie bemarian ke. Aisane ham na ailie baatie be-kasoerie log ke apane paas bolaawe khaatiens bakie paapie log ke.”

Dharam ke nem aur Jiesoe ke naawa partjaar

(Mateas 9:14-17; Loekaas 5:33-39)

¹⁸Oe tem par Johaanas dopoe kare waala ke aur bifie Fariesie ke tjela log kabhie kabhie rodja kie bhoekha rahat raha. Tab oelog me se ekaat miela Jiesoe se aail poetjhe: „Johaanas ke aur Fariesie ke tjela log kaahe khaatiens rodja kie to bhoekha rahe hai, bakie tor tjela log aise na kare hai?” ¹⁹Tab oe bolies: „Djab koi ke biaah howe hai, tab nautaharie thoro bhoekha kie to rodja rahe hai djab talak baraatt na dja hai? Djab talak doelaha oesabke sanghe rahie oesab to khoesiaalie manaawe hai. ²⁰Bakie ek tem aai kie doelaha tjal djaai, tab oesab oedaasie ke maare rodja kie to bhoekha rahie.”

²¹Oe samdjhais kie dharam ke nem aur okar naawa partjaar na sanghe tjal sake hai. Oe bolies: „Koi na ek toekkara naawa kapra poeraana kapra me djore hai, nahie to djab dhowal djaai tab naawa kapra tjahier djaai. Tab poeraana kapra auro phaat djaai. ²²Aur koi na naawa wien poeraana tjamra ke basta me dhare hai, nahie to wien phoel djaai aur basta phat djaai. Tab doeno naksaan hoi djaai. Ohie se naawa wien naawa basta me rakhe ke tjaahie.”

^d2:16 Fariesie logan Israel ke dharam ke ek koel raha.

Sabat ke dien

(Mateas 12:1-8; Loekaas 6:1-5)

23Ekgo sabat ke dien par Jiesoe aur okar tjela log khet ke alang djaat raha. Tab okar tjela log djaite me doei tien lartjha toerries aur oman se bia leike khaai lagal. **24**Tab koetjh Fariesie log Jiesoe se bolies: „Dekh oesab ka kare hai. Oe kaam sabat ke dien par mienaahe hai.” **25**Tab oe bolies: „Toelog to parhle hai Daawied ka karies raha djab oe aur okar saathie log moesiebat me raha. Oesabke bhoekh lagal aur khaaik na raha. **26**Oe tem me Abjaatar sab se barka agwa raha. Tab Daawied Parmeswar ke ghar me djaaike pawietr bret paais aur khaai lagal. Aur okar saathie log bhie khaais, tjaahne khaalie agwa logan ie bret khaai sake hai.” **27**Oe bolies: „Parmeswar sabat ke dien manai log khaatiens dharries, aur na manai log sabat ke dien khaatiens. **28**Aur iensaan ke Beta sabat ke dien ke Prabhoe hai.”

Kaise Jiesoe koi ke attjha karies ek sabat ke dien par

(Mateas 12:9-14; Loekaas 6:6-11)

3 **1**Ek doesar sabat ke dien par Jiesoe phien se partjaar ke ghar me gail. Hoewa par ecko aadmie raha djekar ek haath na kamaat raha. **2**Koetjh manai log Jiesoe ke oeppar khoeb thiek se aakhie garaawat raha. Oesab maangat raha dekhe kie oe oke sabat ke dien par attjha kare kie na. Djab karat, tab oesab okar oeppar

naalies kar sakat. **3**Tab oe aadmie se bolies: „Aaw hia bietj me thara how.” **4**Aur oe ekwan se poetjhies kie: „Ka, thiek hai sabat ke dien par bhalaai kare ke kie kharaabie kare ke? Thiek hai ek manai ke batjaawe ke kie maar dhaare ke?” Bakie oesab koetjh na bolies. **5**Oesabke patthar diel dekhke oe oedaas hoike oesabke goessa me taakies. Tab oe aadmie se bolies: „Aapan haath barhaaw.” Aadmie barhaais, aur okar haath ekdam attjha hoi gail. **6**Tab Fariesie log hoewa se tjal gail. Oesab toerant raadja Herodes ke manai log ke saath ekattha bhail aur baattjiet kare lagal kaise Jiesoe ke marwaawe ke.

Jiesoe Gaalielea ke samoendar ke kienaare

7Tab Jiesoe aapan tjela log ke leike samoendar lage gail. Aur Gaalielea diehaat ek djhoend manai okar sanghe djaat raha. **8**Joedea diehaat, Jeroesaalem sahar, Iedoemea diehaat, Jordaan nadie ke habara se aur Tieras aur Siedon sahar ke galie se dher djane okar barka kaam soenke bhie aail dekhe. **9,10**Oe dher bemarian ke attjha karat raha. Aur dher doesar bemarian bhie maangat raha oke tjhoeike tjangga howe. Bahuet thelat-thaalat howat raha kie oesab Jiesoe ke katjar-watjar dewat. Ohie khaatiens oe aapan tjela log se bolies: „Hamaar lage ek bot laaw.” **11**Aur manai djaun me bhoet log raha, djab oke dekhies tab okar gor gierke tjiellai lagal kie: „Aap Parmeswar ke Beta baate!”

12 Bakie Jiesoe daatke oelogke doharaaike mienaakie karies kie: „Toelog na bataaw kie ham ke baatie.”

Baara tjoenal waala tjela
(*Mateas 10:1-4; Loekaas 6:12-19*)

13 Ek dien Jiesoe pahaar par gail aur koetjh aadmie tjoenke apane paas bolaais. Aur oesab aail. 14 Tab oe baaraago se bolies pahiele okar sanghe rahe khaatien aur ekare baad oe maangat raha oesabke pathaawe Parmeswar ke baat manai log se bataawe khaatien. 15 Aur oelogke saktie mielat manai log me se bhoet log ke niekaare ke. 16,17 Jiesoe baaraago aadmie ke tjoenies. Oesabke naam raha Siemon djaun ke oe bhie Petras bolaawat raha, tab Sebedeas ke betwan Jaakobas aur Johaanas. Jiesoe oe doeno ke Boanerges naam dharaais. Ekar matlab hai: „Gardje ke betwan.” 18,19 Tab oe bhie Andreas ke bolaais aur

Fielepas,
Baartolomeas,
Mateas,
Tomaas,
Alfeas ke beta Jaakobas,
Tadeas,
Siemon kamaasoet waala aur
Joedaas Eskaariot djaun oke
tjoegalie karat.

Jiesoe aur Bejelsaboel
(*Mateas 12:22-29;
Loekaas 11:14-23*)

20 Ekar baad Jiesoe ekgo ghar me gail. Tab phien etana dher

manai log okare lage aail kie oe aur okar tjela log ke mauka na mielal bret khaai ke. 21 Tab djab okar palwaar log ie soenies tab gail oke lewe aur bolies: „Okar moerie kharaab hoi gail.”

22 Ekaatgo Israel ke dharam ke parhal waalan Jeroesaalem sahar se aail raha. Aur oesab ie dekhke bolies: „Oke bhoet ke barkwa Bejelsaboel^e pakaries hai aur oe oke saktie dewe hai oesabke niekaare ke.” 23 Bakie Jiesoe oesabke aapan lage bolaais aur ekgo matlab ke kaahaanie se samdjhaawe lagal. Bolies: „Saitaan kaise saitaan log ke niekaar sake hai? 24 Djab ek des me manai log apane me laraai karie, tab oe des na tjaliela. 25 Aur djab ghar ke palwaar apane me djhagara karie, tab ie manai log tjaaro or tjhiettier-biettier hoi djaai. 26 Aisane djab saitaan aur okar saamiel waalan baatal rahat, tab okar raadj na tjalat.” 27 Oe bolies: „Koi na ek djabar manai ke ghar me djaai sakiega okar hiera-motie tjoraawe khaatien. Khaalie dje oe aadmie se djabar hai, oe oke baanhke okar sab tjiedj tjoraai sakie.”

28-30 Oesab Jiesoe ke baare me bolies raha kie: „Okare me bhoet raadj tjalaawe hai.” Ohie se oe bolies: „Ham toelogse satj boliela kie manai log tjaahae djaun kharaabie karie, aur tjaahae djetana Parmeswar ke bedjatie karie, tabbo oesabke paap ke tjamaa miel sakie. Bakie dje Pawietr Aatma

^e 3:22 ‘Bejelsaboel’ saitaan ke ek doesar naam hai.

ke bedjatie karie, oe kabhie paap ke tjhama na paai. Oe Parmeswar ke aage sada ke lieje kasoerwaar rahie.”

Jiesoe aur okar palwaar

(Mateas 12:46-50;

Loekaas 8:19-21; 12:10)

31 Etane me okar maai aur bhaai log aail. Oesab bahare thara raha aur Jiesoe ke bolwaais. **32** Tab aas-paas ke manai log ose bolies: „Dekh, tor maai aur bhaai-bahien log toke khodje hai.” **33** Tab oe bolies: „Toelog djaane hai hamaar maai aur bhaai-bahien ke hai?” **34** Aur oe ek ek djane ke taakke bolies: „Dekh, hamaar maai aur bhaai-bahien hia hai. **35** Dje Parmeswar ke baat maane hai, oe djaise hamaar bhaai, bahien aur maai hai.”

Bia tjhiete ke kaahaanie

(Mateas 13:1-9; Loekaas 8:4-8)

4 **1** Ekare baad Jiesoe phieno samoendar ke kienaaare Parmeswar ke baat siekhaawe lagal. Aur etana dher manai aail soene kie oe ekgo bot me gail. Aisahie oe bot me baithal raha aur manai log kienaaare thara raha. **2** Oe matlab ke kaahaanie kaam me leike oesab ke dher tjiedj siekhaawe lagal. **3** Aisane oe ie kaahaanie kahe lagal kie: „Thiek se soen. Ekgo khetiar raha. Ek rodj oe gail bia tjhiete. **4** Tjhietat me koetjh bia rasta par gier gail aur tjerai aaike khaai leis. **5** Tab koetjh bia gier paral djaaha thora se mattie aur nietje

patthar raha. Hoewa par bia haldie se djam gail. **6** Bakie djab kara ghaam bhail, tab tjhota plansoe komalaaike mar gail. Oe plansoe ke sor to oeppare raha. **7** Koetjh bia gieral djaaha kaata waala dzhalaasie ke bia bnie raha aur doeno sanghe djam gail. Tab kaata waala dzhalaasie barhke ekwa ke dabaais. Aisane bhail kie barhia bia phal na deis. **8** Aur koetjh bia barhia djagaha par gieral aur djam gail, barka bhail aur phal deis. Kauno bia ties phal deis, kauno saathgo aur kauno saugo.”

9 Oe bolies: „Dje ke kaan hai, oke tjaahie soene ke aur na tel daarke baithe ke.”

Matlab ke kaahaanie ke biese me

(Mateas 13:10-17; Loekaas 8:9-10)

10 Djab manai log tjal gail raha aur khaalie Jiesoe ke baara tjela aur ekaatgo doesar tjela batjal raha, tab sabhan ose poetjhies: „Ie kaahaanie ke matlab hamlog se bataai sakie?” **11** Tab oe bolies: „Pahiele Parmeswar koi se na bataais raha kie oe kaise raadj tjalaawe hai, bakie ab oe toelogke djanaawe hai. Aur doesarkwan khaalie matlab ke kaahaanie soenie. **12** Ie rakam se oesab taakie bakie na dekh paai. Aur oesab soenat rahie, bakie tabbo hamaar baat na samadjh paai. Djab aise na rahat tab oesab aapan paap pastaaike tjhama paai sakat.”

**Bia tjhiete ke kaahaanie ke
matlab**

(*Mateas 13:18-23;
Loekaas 8:11-15*)

¹³Oe bolies: „Djab toelog ie matlab ke kaahaanie na samadjh paawe hai, tab kaun waala samadjh paihe? ¹⁴Attjha, ab ham toelogke samdjhaabe. Djaise ek khetiar aapan khet me bia tjhiete hai, oisane Parmeswar ke baat sagaro phailaawal dja hai. ¹⁵Koetjh manai log ke diel djaise rasta hai djaun par bia gier gail. Djaise oesab khoes khabar soene hai, taise saitaan aaike baat me laat maare hai aur oesab khoes khabar ekdam se bhoelaii dja hai. ¹⁶Koetjh doesar manai log ke diel djaise ek djagaha hai djaaha khaalie thora se mattie patthar par hai. Djab oesab Parmeswar ke khoes khabar soene hai, tab oesab toerant khoesiaalie se apaanai lewe hai. ¹⁷Bakie oesabke bieswaas djaise ekgo oeppare djamal waala plansoe hai. Oesabke diel me baat ekdam se na samaail hai. Tab djab doesar log oesabke sataawe lagie aur oesabke doekh oethaawe ke parie, tab oesab halieje se aapan bieswaas tjhor dei.

^{18,19}Aur koetjh doesar log ke diel djaise ekgo djagaha hai djaaha kaata waala djhalaasie djame hai. Oesab khoes khabar soene hai, bakie rodj ke kaar-baar aur doenia ke dhan-daulat ke haahie aur bhie doesar tjiedj ke laalietj oesabke aur barhia lage hai. Aise oesabke bieswaas na barh sake hai aur

niepata hoi djaai. ²⁰Bakie koetjh manai log ke diel djaise barhia djagaha hai. Oesab Parmeswar ke khoes khabar soene hai, tab oesab aapan diel me lei lewe hai, tab oelogke tjaal-tjalan attjha, kie to barhia, kie to bahoet biesaal hoi dja hai.”

**Parmeswar ke baat par dhiaan
lagaaw**

(*Mateas 5:15; 7:2; 10:26; 13:12;
25:29; Loekaas 8:16-18*)

²¹Oe bhie bolies: „Djab raat ke ekgo tjieraag bariehe, tab oke thoro baltie se top deihe, kie to bedie ke nietje dhar deihe? Na, oke oeppar dhariehe. ²²Aisane ek dien sab tjhiopal kaam aur loekwaawal tjiedj dekhaai djaai. ²³Dje ke kaan hai, oke na tjaahie tel daarke baithe ke.”

²⁴Oe bolies: „Hamaar baat par dhiaan lagaaw. Djetana toe Parmeswar ke baat soeniehe, oe toke ese djaada samdjhaaiga. ²⁵Dje hamaar baat koetjh samdjhe hai, oe aur dher samdjhiega. Bakie dje kausies na kare hai hamaar baat samdjhe ke, aur sotje hai kie oe Parmeswar ke biese me djaan gail hai, oe ek dien dekhie kie oe koetjh na djaane hai.”

**Parmeswar kaise
raadj tjalaawe hai**

²⁶Oe euro siekhaais kie: „Djab Parmeswar soeroe kare hai raadj tjalaawe ke, tab ie djaise ekgo khetiar hai djaun aapan khet me bia tjhiete hai. ^{27,28}Oe rodj soetke djaage hai aur aapan kaam-dhaam

kare hai. Aur bia phoete hai, djame hai, tab phal dewe hai. Bakie khetiar na djaane hai ie sab kaise howe hai. ²⁹Tab djab phal pak djaaiga tab oe toerant hasoewa se katwaaiga.”

Sarso ke bia

(Mateas 13:31-35;
Loekaas 13:18-21)

³⁰Oe bolies: „Ham kaun rakam se toelog ke samdjhaaai Parmeswar kaise raadj tjalaawe hai? Aur ham kaun kaahaanie kaam me laai? ³¹Okar raadj me dja hai djaise ek sarsos ke bia se howe hai. Oe sab se tjhota bia hai. ³²Bakie djab bowal dja hai, tab djame hai aur ek bahoet barka per howe hai. Aur barka daarhie howe hai kie tjierai oman khota lagaaai sake hai.”

³³Jiesoe aisan kaahaanie kaam me laaik Parmeswar ke khoes khabar manai log se bataawat raha, djetana oesab samadjh paawat raha. ³⁴Oe khaalie kaahaanie se manai log ke Parmeswar ke baat siekhaawat raha. Bakie djab oe aapan tjela log ke saath akel rahat raha, tab oe sab kaahaanie ke matlab samdjhawat raha.

Aandhie-toefaan

(Mateas 8:18,23-27;
Loekaas 8:22-25)

³⁵Oe dien djab derie hoi gail, tab Jiesoe aapan tjela log se bolies: „Aaw tjalie samoendar ke habara.” ³⁶Oe bot me raha. Tab oesab manai log ke tjhorkie bot me djaaikae okar sanghe tjal gail. Aur ekaatgo doesar bot bhie oelogke saath djaat raha.

³⁷Tab atjakke me aandhie-toefaan tjale lagal aur barka barka halfa maare lagal. Aur bot me etana dher paanie bhar gail kie doebe lagal. ³⁸Jiesoe paatjhe bot me ek takia par soetal raha. Tab sabhan oke djagaais aur bolies: „Maastar djie, dekh hamlogse ka howe hai. Toke na boedjha hai kie hamlog doebiela?” ³⁹Tab djab oe djaagal tab aandhie-toefaan ke daaties aur halfa se bolies: „Tjoep! Roek dja!” Aur aandhie-toefaan roek gail aur paanie ekdam dhiera hoi gail. ⁴⁰Tab oe aapan tjela log se bolies: „Toelog kaahe etana deraat rahiele? Toelogke bieswaas kaaha hai?” ⁴¹Tab tjela log ie sab dekhke bahoet ghabaraai gail, aur apane me batiaai lagal: „Je kaun rakam aadmie hai? Dekh, aandhie-toefaan aur halfa okar baat soen leis!”

Bhoet-paret ke aadmie

(Mateas 8:28-34;
Loekaas 8:26-39)

5 ¹Tab sabhan samoendar kaatke Geraasa log ke des me pahoetj gail. ²Djaise Jiesoe bot me se niekaral, taise kabarsthaan me se ekgo aadmie okar lage aail. Oke bhoet pakaries raha, ³aur oe pahaar ke hol me rahat raha djaaha maral manai logan ke mattie parat raha. Aur koi na oke pakarke baanh paawat raha. ⁴Oesab kai dafe okar haath gor ketie se baanhies raha, bakie oe ketie toer dhaarat raha. Koi na oke samhaar paawat raha. ⁵Oe raat dien pahaar par aur kabarsthaan

me dawwaat raha. Oe hardam tjellaat raha aur apane ke patthar se maarat raha.

6 Tab djab oe Jiesoe ke doer me dekhies, tab dhaurke aail aur okar gore gier paral. 7⁸ Tab Jiesoe bolies: „Bhoet-paret, ie aadmie me se bhaag dja!” Tab oe tjellaaike bolies: „Jiesoe! Toe sab se maahaan Parmeswar ke Beta baate! Tose aur hamse kaun kaam hai? Parmeswar ke naam se ham tose maangiela kie toe hamme piera na deihe.” 9 Tab oe poetjhies: „Tor ka naam hai?” Tab oe bolies: „Hamaar naam Dher hai. Hamlog dher djane se baatie.” 10 Oe ose bientie karies: „Hamlogke hia se doer na khaderiehe.”

11 Hoewa par ek djhoend soewar pahaar par tjarat raha, lagbhag doei hadjaar. 12 Tab bhoet-paret log Jiesoe se bientie karies: „Hamlogke soewarwan me djaain de.” 13 Tab oe bolies: „Dja!” Bhoet log aadmie me se niekarke gail soewar ke oeppar phaat paral. Tab djhoend bhar pahaar par se dhaure lagal aur samoendar me gierke doebke mar gail.

14 Tab soewar ke tjaraawe waalan bhaag gail sahar aur gaaw me sab koi se bataawe ke. Tab dher manai log aail dekhe kie ka howe hai. 15 Tab djab oesab Jiesoe lage aail tab dekhies kie bhoet-paret waala aadmie sadhaaran se baithal hai aur kapra pahienies hai aur okar moerie thiiek hoi gail. Tab oesab ghabaraai gail. 16 Tab djaun aadmie log sab tjedj dekhies raha, oesab bataais Jiesoe kaise bhoet-paret log

ke bhagaais aur soewar log se ka bhail. 17 Tab hoewa ke manai logan Jiesoe se bientie karies kie: „Toe hia se bestar tjal dja.”

18 Tab djab Jiesoe bot me gail, tab aadmie djaun attjha hoi gail raha, oe bolies: „Ham maangiela tor sanghe djaai.” 19 Bakie oe bolies: „Toe dja ghare aapan palwaar lage. Aur sabhan se bataihe kie Prabhoe daaja karke tore khaat kaun biesaal kaam karies hai.” 20 Aadmie tjal gail aur Dekaapoles galie me sab koi se bataawe lagal kie Jiesoe kaun barka kaam karies hai. Aur sab koi moeh baaike soenat raha.

Jaairas ke bietia aur bemaar aurat

(Mateas 9:18-26; Loekaas 8:40-56)

21 Tab Jiesoe aur okar tjela log phieno samoendar ke habara kaaties. Tab oke pahoetjat der na lagal aur dher manai okar lage aail. Ohie khaatien oe samoendar lage rahie gail.

22 Tab ekgo aadmie aage aail. Oe ek partjaar ke ghar ke barkwa raha, aur okar naam Jaairas raha. Tab djab oe Jiesoe ke dekhies, tab okar gore gieral, 23 aur bientie karies kie: „Hamaar bietia mare par atkal hai. Ham bahoet maangiela kie toe aaike aapan haath okar oeppar dharieho. Tab oe batj djaai.” 24 Tab Jiesoe okar sanghe tjale lagal. Aur dher manai oke thelat-thaalat djaat raha.

25 Oman bhie ekgo aurat raha. Oke baara baries lek khaalie khoen gierat raha. 26 Oe dher daaktar ke lage gail raha aur oesab oke bahoet

doekh katwaais raha. Oe aapan sab paisa oman laga deis raha, bakie tabbo aur kharaab hoi gail raha.

^{27,28} Oe Jiesoe ke baare me soenies raha kie oe kaun barka kaam kare hai. Tab oe apane me sotjies: „Djab ham khaalie okar kapra tjhoei leb tab ham attjha hoi djaabe.” Tab oe sab manai ke thelat-thaalat Jiesoe ke paatjhe gail aur okar kapra tjhoei leis.

²⁹ Ohie laage khoen ekdam se band hoi gail. Oe djaan gail kie oe attjha hoi gail hai.

³⁰ Jiesoe toerant djaan gail kie okar saktie kaam me lewal gail hai. Tab oe ghoemke poetjhies: „Hamaar kapra ke tjhoeis hai?”

³¹ Tab okar tjela log bolies: „Toe to dekhe hai manai log kaise dhakele hai. Tab toe kaise ie poetjh sake hai?”

³² Bakie oe taakies kie ke oke tjhoeis hai.

³³ Tab aurat dar ke maare kaape lagal aur aage gail. Oe djaanat raha kie okar sanghe ka bhail hai. Tab oe Jiesoe ke gore gierke sab tjiedj bataais.

³⁴ Tab oe bolies: „Betie, toe hamare me bieswaas karle hai, ohie se toe batj gaile. Attjha se djaihe aur tjangga rahiehe.”

³⁵ Abbe oe batiaite raha tab barkwa ke ek ghar waala aail aur aapan sardaar se bolies: „Tor bietia mar gail. Ab maastar djie ke moesiebat na de.”

³⁶ Bakie Jiesoe ie baat par dhiaan na lagaais. Oe barkwa se bolies: „Na ghabara, khaalie hamare me bieswaas kar.”

³⁷ Oe na maangat raha kie dher manai okar saath djaai. Oe khaalie Petras, Jaakobas aur okar bhaai Johaanas ke legali.

³⁸ Djab sabhan barkwa ke ghar lage pahoetjal tab Jiesoe dekhies kie hoewa ke manai log oedaasie ke maare piet-pietke rowe hai.

³⁹ Tab Jiesoe aur ekwan bhiettar gail aur bolies: „Oe larkie na maral hai, oe soete hai. Toelog etana na row.”

⁴⁰ Tab sabhan oke hase lagal. Bakie oe sab koi ke bahare karies. Tab oe maai baap aur tieno tjela log ke leike larkie ke kamra me gail.

⁴¹ Oe maral larkie ke haath pakarke bolies: „Taalieta koem!” Ekar matlab hai: „Betie, ham tose boliela: Oethke thara how!”

⁴² Aur larkie toerant thara hoike tjale lagal. Oe baara baries ke raha. Okar maai baap aur tjela log dekhke bahoet atjambho bhail!

⁴³ Tab Jiesoe oelogke mienahie karies kie: „Koi se na bataaw kie kaun tjiedj bhail hai.” Oe bhie bolies: „Koetjh khaaik oke dei de.”

Naasaaret ke manai log ke be-bieswaas

*(Mateas 13:53-58;
Loekaas 4:16-30)*

6 ¹ Tab Jiesoe hoewa se tjal gail. Oe Naasaaret sahar me gail djaaha oe posaail raha. Okar tjela log okar sanghe bhie gail.

² Tab djab sabat ke dien bhail, tab oe partjaar ke ghar me Parmeswar ke baat siekhaawe lagal. Tab dher manai log soenke atjambho hoi gail aur apane me bolies: „Ie sab tjiedj oe kaaha se djaane hai? Etana gjaan oe kaise paais hai? Aur ie sab barka kaam oe kaise kar paawe hai?

³ Oe to ghar banaawe waala hai, aur Maria ke betwa

hai. Oe Jaakobas, Josaf, Joedaas aur Siemon ke bhaai hai, aur okar bahien log to bhie hia rahe hai.” Aur manai oke djaran kare lagal. ⁴Tab Jiesoe oelogse bolies: „Ekgo Parmeswar ke sanesia sagaro barka maanal dja hai, bakie aapan sahar aur palwaar me na.” ⁵Aur oe khaalie ekaatgo bemarian ke oeppar haath dharke attjha karies. Bakie hoewa par oe barka atjambho kaam na kar sakat raha. ⁶Aur oe hoewa ke manai log ke bieswaas dekhke atjambho bhail.

Jiesoe kaise aapan tjela log ke sagaro pathaais
*(Mateas 10:1,9-11,14;
 Loekaas 9:1-6)*

Tab Jiesoe aur okar tjela log ie gaaw me se oe gaaw djaat raha aur sagaro oe Parmeswar ke baat siekhaawat raha.

⁷Tab ek rodj oe aapan baara tjoenal waala tjela log ke bolaais. Tab oelogke saktie deis bhoet-paret manai log me se niekaare ke aur doei doeijane ke pathaais khoes khabar djanaawe khaatien. ⁸Oe bolies: „Dher tjedj na ledjaihe, khaalie ekgo ghoeme khaatien danda. Khaaik-paanie aur paisa bhie na ledjaihe. ⁹Toelogan dalaila pahien sakiehe, bakie kapra na ledjaihe.”

¹⁰Aur bolies: „Djab toke koi apane ghare bolaai, tab hoewa par rahiehe djab talak toe doesar sahar na djahe. ¹¹Bakie djab toe kahoe djahe aur hoewa ke manai log toke aapan ghare na bolaai aur tor baat par dhiaan na lagaai,

tab hoewa se tjäl djahe. Tab toelogke tjaahie hoewa ke dhoer aapan gor me se djhaar dewe ke. Aise karke toelog dekhaihe kie toelogke kasoer na hai djab oesab Parmeswar ke aage kasoerwaar rahie.” ¹²Tab tjela log tjäl gail aur sagaro ailaan karies kie: „Aapan paap pastaaw aur kharaab tjalaawa tjhore de.” ¹³Oelog dher manai me se bhoet-paret ke niekaarat raha aur tel lagaaike dher bemarian ke attjha karat raha.

Johaanas dopoe kare waala ke maut
*(Mateas 14:1-12;
 Loekaas 3:19,20; 9:7-9)*

¹⁴Raadja Herodes Jiesoe ke baare me bhie soenies raha kie oe kaun partjaar aur atjambho kaam kare hai. Koetjh manai log Jiesoe ke biese me bolat raha: „Johaanas dopoe kare waala dje oethaawal gail hai. Ohie khaatien oe etana maahaan kaam kar paawe hai.” ¹⁵Koetjh doesar manai log bolat raha: „Oe Parmeswar ke sanesia Elia hai.” Aur koi koi bolat raha: „Je aadmie ekgo Parmeswar ke sanesia hai djaise dher dien pahiele hamlogke des me bhie raha.”

¹⁶Tab raadja Herodes djab ie baat soenies, tab bolies: „Ham Johaanas ke moerie katwaai deilie rahieli aur ab oe dje oethaawal gail hai.” ¹⁷⁻²⁰Raadja aapan bhaai Fielepas ke aurat tjhienke ose biaah karies raha. Oe aurat ke naam Herodias raha. Tab Johaanas raadja se bolies raha kie:

„Parmeswar ke bahoet kharaab lage hai kie toe aapan bhaai ke aurat se biaah karle hai.” Ohie khaatien oe Johaanas ke pakarwaaike djahal me band kar dewaais raha. Aurat goessaai gail raha Johaanas ke oeppar aur maangat raha oke marwaai dhaare, bakie oe na kar paawat raha. Raadja Herodes Johaanas ke barka maanat raha aur maangat raha oke batjaawe. Oe djaanat raha kie Johaanas ek bhala aadmie raha aur Parmeswar khaatien alag karal raha. Oe kabhie kabhie oke bolwaaike okar partjaar soenat raha aur okar baat oke bahoet attjha lagat raha. Bakie tabbo oe ghagaraai djaat raha.

21 Tab ek rodj aurat ke mauka mielal Johaanas ke marwaai dhaare khaatien. Oe dien raadja aapan djanam dien manawaat raha. Oe Gaalielea diehaat ke barka aur dhanie manai log aur bhie soerdjaatие ke barkwan ke nauta deis raha. 22 Tab aurat ke bietia bhiettar aaike aur sab koi ke aage naatje lagal. Oesabke etana attjha lagal kie raadja ose bolies: „Toe tjaahе djaun tjiedj mangiehe, ham toke debe.” 23 Aur oe kasam khaaike bolies: „Djaun tjiedj toe mangiehe, taun ham toke deb, tjaahе hamaar aadha raadj.” 24 Tab larkie gail aapan maai lage aur poetjhies: „Ham kaun tjiedj maangie?” Tab okar maai bolies: „Dja Johaanas dopoe kare waala ke moerie maang!”

25 Larkie toerant raadja ke paas lautke gail aur bolies: „Ham maangielaa kie toe ehie laage

Johaanas ke moerie paletie par rakhke hamme deihe.” 26 Tab raadja ie baat soenke oke bahoet sotj maaries. Bakie oe aapan pahoena ke aage kasam khaais raha, ohie khaatien oe na maangat raha aapan waada toere. 27 Tab oe toerant ekgo soerdjaatие ke pathaais Johaanas ke moerie kaatke laawe ke. Soerdjaatие djahal me gail aur okar moerie kaat leis. 28 Tab oe moerie paletie par dharke laais aur larkie ke deis. Tab larkie moerie leike aapan maai lage gail. 29 Djab Johaanas ke tjela logan ie baat soenies, tab sabhan aaike okar mattie deis.

Paatj hadjaar se djaada manai ke bhodjan

(Mateas 14:13-21; Loekaas 9:10-17;
Johaanas 6:1-13)

30 Ek dien Jiesoe ke pathaawal tjela log lautke aail aur ose bataawe lagal oesab kaun tjiedj karies aur siekhaais hai. 31 Bakie hoewa par etana dher manai aawat djaat raha kie oesabke tem na raha koetjh khaai ke. Ohie se Jiesoe oelogse bolies: „Aaw tjalie ek djagaha djaaha koi na hai. Tab toelog soestaaai sakiehe.” 32 Oelog sab manai ke tijorke bot leike tjal gail.

33 Bakie dher manai log oelogke djaat dekhies aur djaan gail sabhan kaaha dja hai. Tab oelog sab gaaw aur sahar me se haldie se gore gore bhie hoewa djaai lagal. Aur oelog bot se pahiele pahoetj gail.

34 Tab Jiesoe djab hoewa pahoetjal tab djihoend dekhke oke haat lagal.

Oelog to ek djhoend bhera ghat dekhaat raha aur oelogke tjaraawe waala na raha. Tab oe soeroe karies oesabke dher baat siekhaawe ke.

³⁵Tab djab sandjha howe lagal tab okar tjela log aaike ose bolies: „Maastar djie, hia par ekko ghar na hai aur ab to sandjha hoi gail hai. ³⁶Bestar hai kie toe sab manai ke hia ke aaspas ke gaaw me pathaai de. Tab oesab koetjh khaaik kien sakie.” ³⁷Bakie oe bolies: „Tohielog iesable khaaik deihe.” Tab oelog bolies: „Je sab manai khaat bret kiene ke ketana paisa lagie? Ek manai ke aath mahienna ke kamaai?” ³⁸Tab oe poetjhies: „Toelogke lage kaigo bret hai? Dja dekh.” Oesab gail dekhe aur aaike bolies: „Paatjgo bret, aur doeigo matjharie.”

³⁹Tab oe bolies kie: „Sab manai ke doei-tien palwaar ke ek lage ghaas par baithaai de.” ⁴⁰Koetjh der baad manai log baith gail, aur patjaas kie sau manai ek ek lage baith gail. ⁴¹Tab Jiesoe paatj bret aur doei matjharie leike oeppar taakke Parmeswar ke dhanbaad deis. Tab oe bret toer toerke tjela log ke deis baate ke. Aisane oe doei matjharie ke bhie toerke batwaais. ⁴²Aur sab koi pet bharke khaais. ⁴³Tab sabhan batjal bret batorke baara baskieta bharies. Aur koetjh matjharie bhie batjal raha. ⁴⁴Aurat larkan tjhorkie hoewa paatj hadjaar mardaana log raha, aur sab manai hoewa bhodjan karies raha!

Jiesoe samoendar par

(Mateas 14:22-33;

Johaanas 6:16-21)

⁴⁵Ekare baad Jiesoe aapan tjela log se bolies: „Bot me dja aur

habara kaatke Betsaaida sahar dja. Ham baad me aabe. Pahiele ham sab manai log ke ghare pathaai debe.” ⁴⁶Tab oe sab koi se bhett karke tjal gail pahaar par praatna kare.

⁴⁷Djab raat bhail tab tjela log samoendar ke bietj me raha, aur Jiesoe akel pahaar par raha. ⁴⁸Tab djab tien badj ke paas hoi gail raha tab oe dekhies kaise oelog mehenat se khewe hai. Bahoet hauwa raha. Tab oe paanie par tjalke aail aur maangat raha bot lage se paas howe. ⁴⁹Tab tjela log djab koi ke samoendar par tjalat dekhies tab bahoet deraai gail. Oesab sotjies kie bhoet hai, aur dar ke maare tjiellaai lagal. ⁵⁰Bakie Jiesoe djour se bolies: „Na dera! Ham baatie!” ⁵¹Tab oe bot me gail, bas hauwa roek gail. Tjela log na djaanies kie oesab kaun tjiedj dekhies, tjakkariaai gail. ⁵²Oesab tjaahie okar bret ke barka kaam dekhies raha, tabbo na samadjh paais kie oe ke hai. Oelogke diel to kharaab raha.

Jiesoe ke kaam Genesaaret ke galie me

(Mateas 14:34-36)

⁵³Tab djab oesabhan samoendar ke oepaar pahoetjal tab Genesaaret ke sahar ke nagietj aai gail. Hoewa par oesab bot baanh deis. ⁵⁴Djaise oesab bot me se niekarke gail oisane hoewa ke manai log Jiesoe ke tjienh leis. ⁵⁵Tab oelog galie bhar me gail bemarian ke tjataai par okar paas laawe khaatien. ⁵⁶Aur tjaahie djaun gaaw kie to

sahar oe djaat raha, sab koi aapan aapan bemarian ke daam ke lage dhar dewat raha. Aur oesab ose bientie karies kie bemarian khaalie okar kapra ke djhalarie tjhoei sake hai. Aur dje dje oke tjhoeis, oesab ekdam se attjha hoi gail.

**Parmeswar ke baat aur manai
ke nem**

(Mateas 15:1-6)

7 ¹Ek rodj ekaatgo Fariesie log aur dharam ke parhal waalan Jeroesaalem sahar me se Jiesoe ke lage ekattha bhail. ²Tab oesab dekhies kie okar koetjh tjela log biена haath dhowe bret kha hai. ³Israel logan, aur bieses karke Fariesie logan ke dharam ke nem hai khaai se pahiele haath dhowe ke. Oelogke baap-daada logan aisahie bhie karat raha. ⁴Aur djab oesab badjaar se ghare aawe hai tab khaai se pahiele na haai. Oesab auro dharam ke nem maane hai, djaise kaam me laawe se pahiele bartan phien se khanghaare ke.

⁵Otie se djab Fariesie log aur dharam ke parhal log dekhies kie koetjh tjela log biена haath dhowe kha hai, tab sabhan Jiesoe se poetjhies: „Tor tjela log kaahe ke biена haath dhowe bret kha hai, aur hamlogke baap-daada logan ke nem na maane hai?” ⁶Tab oe bolies: „Are, dhokhaabaadj logan! Parmeswar ke sanesia Jasaaja ke baat toelogke baare me satj hai. Oe to liekhies raha kie: ‘Parmeswar bole hai: Ie djaatie log aapan moeh se hamaar aadar kare hai, bakie

oesab hamke aapan diel se na maane hai. ⁷Djaun baat oesabhan siekhaawe hai khaalie iensaan ke hoekoem hai. Ohie se oelogke ieddjat hamaar lieje koetjh na hai.’”

⁸Oe auro bolies: „Toelog manai log ke nem pakar leile hai, bakie Parmeswar ke baat tjhor deile hai. ⁹Toelog Parmeswar ke hoekoem barhia se ek alang kar deile hai aapan dharam ke nem pakare khaatien. ¹⁰Aisane Mosas Parmeswar ke hoekoem se bolies: ‘Aapan maai-baap ke barka maan.’ Aur bhie bolies: ‘Dje aapan maai-baap ke saraapie, oke djaan se maar dhaare ke tjaahie.’ ¹¹Bakie toelog siekhaawe hai kie dje aapan maai-baap se bole hai kie: ‘Ham aapan sab dhan-daulat Parmeswar ke daan debe,’ ¹²oe oelogke madat na kare ke pare hai. ¹³Aisan baat siekhaaike toelog Parmeswar ke baat ek kait tjhor dewe hai. Ie khaalie ek tjedj hai, bakie toelog auro rakam se aapan nem Parmeswar ke hoekoem se barka maane hai.”

**Kaun tjedj ek manai ke paapie
banaawe hai**

(Mateas 15:10-11)

¹⁴Tab Jiesoe phien se ekwan ke bolaaike siekhaais kie: „Sab koi soen aur hamaar baat par thiiek se dhiaan dhar. ¹⁵Koetjh na hai djaun manai ke bhiettar djaaike oke kharaab kare hai. Bakie djaun tjedj okar moeh me se niekare hai, ohie oke kharaab kare hai. ¹⁶Dje ke kaan hai, oke tjaahie soene ke aur na tel daarke baithe ke.”

¹⁷Tab djab oe manai log ke tjhorke ghare tjal gail, tab okar tjela log ose ie tjhiopal baat ke matlab poetjhies. ¹⁸Tab oe bolies: „Ka, toelog bhie na dekhe hai? Toelog na samdjhe hai kie djaun tjiedj ek manai me bhiettar dja hai, oe oke kharaab na banaawe hai? ¹⁹Oe khaaik okar diel me na dja hai, bakie pet me. Tab okare baad dehie me se niekar dja hai.” ²⁰Aisahie oe siekhaais kie manai logan sab khaana khaai sake hai. ^{21,22}Oe bhie bolies: „Djaun baat manai ke moeh me se niekare hai, ohie oke kharaab banaawe hai. Ie sab baat okar diel me se niekare hai. Hoewa se sab kharaab sotjbietjaar oetpan Howe hai. Iensaan logan tjhatjhendaraipan kare hai, tjomie kare hai, djaan marwa hai, aapan biaah ke waada toere hai, haahie hai, goessaha hai, dhokhaabaadj hai, apane ke na samhaare hai, djarantoeha hai, Parmeswar ke bedjatie kare hai, ghamandie hai aur biena sotjbietjaar se kaam kare hai. ²³Ie sab tjiedj manai ke diel me se niekare hai aur ohie oke kharaab kare hai.”

Jiesoe aur Sieria des ke aurat (Mateas 15:21-28)

²⁴Tab Jiesoe hoewa se tjalkie Tieras sahar ke galie gail. Hoewa par oe ekgo ghar me gail. Oe na maangat raha kie koi djaane oe kaaha hai, bakie tabbo koetjh manai djaan gail. ^{25,26}Hoewa par ekgo aurat raha. Okar bietia ke bhoet pakaries raha. Djab oe Jiesoe ke baare me soenies tab toerant

okar paas gail. Oe Israel djaat ke aurat na raha, bakie oe Griek ke aurat raha aur Feniesia galie me Sieria des me rahat raha. Tab djab oe Jiesoe lage pahoetjal tab okar gore gierke aur poetjhies: „Toe hamaar bietia me se bhoet niekaar sakiehe?” ²⁷Tab oe bolies: „Larkan ke pahiele pet bhar khaain de. Na thiek hai oelogke bret leike koetta ke khawaawe ke.” ²⁸Tab aurat bolies: „Djie-ha, Prabhoe, bakie djab koetjh bret gier dja hai, tab koetta log to khaai sake hai.” ²⁹Tab oe bolies: „Toe ie baat thiek bolle hai, ohie se toe ghare djaai sake hai. Ham tor bietia me se bhoet ke khader deilie hai.” ³⁰Aurat gail ghare aur dekhies kie okar bietia attjha se bedie par letal hai aur bhoet tjal gail hai.

Jiesoe aur goenga

³¹Tab Jiesoe aur okar tjela log Tieras me se Siedon sahar gail aur hoewa se Dekaapoles diehaat me lautke gail Gaalilea ke samoendar lage. ³²Tab ekaat manai log ek bahiera ke okar paas laais. Oe aadmie thiek se bhie na batiaai paawat raha. Oesab Jiesoe se bientie karies kie oe aapan haath okar oeppar dharke oke attjha kare.

³³Tab oe oke manai log me se ek alang legail. Tab oe aapanangoerie okar kaan me daaries, aur thoekies, tab okar djieb tjhoeis. ³⁴Tab oe oeppar taakke aur saas leike aapan bhaasa me bolies: „Efaata!” Ekar matlab hai: „Khoel dja!” ³⁵Ohie laage aadmie soene lagal aur barhia se batiaai paais. ³⁶Tab

Jiesoe hoewa ke manai log se bolies: „Koi se na bataihe.” Bakie tjaahe oe doharaaike bolies, tabbo manai log sagaro bataais ka bhail hai. ³⁷Oesab bahoet atjambho raha aur bolies: „Dekhle ketana biesaal kaam oe karies hai? Oe bahiera logan ke ekdam se attjha kar dewe hai aur goenga logan batiaai lage hai!”

**Tjaar hadjaar manai ke
bhodjan**

(Mateas 15:32-39)

8 ^{1,2}Ek dien dher manai log phien se Jiesoe lage ekattha bhail raha. Bakie oesab ke khaaik na raha. Tab oe aapan tjela log ke bolaaikie bolies: „Je sab manai tien rodj se hia par hai aur ab oesabke khaaik don hoi gail hai. Hamke oesabke haat lage hai. ³Aur ham oesabke bhoekhe pet ghare to na pathaai sakiela. Ekaatgo bahoet doer rahe hai, oesab be-dam hoi djaai.” ⁴Tab tjela log bolies: „Hamlog etana dher manai khaatien kaaha se bret kienke laai? Hia koi na rahe hai.” ⁵Tab oe poetjhies: „Toelogke lage kaigo bret hai?” Tab oesab bolies: „Saatgo.”

⁶Tab oe bolies: „Attjha, sab koi ke tjaahie djamien par baithe ke.” Tab oe saato bret leike Parmeswar ke dhanbaad deis. Tab oe bret ke toekkara toekkara toerke tjela log ke deis manai log ke baate ke. ⁷Aur oesabke bhie ekaatgo tjhota matjharie raha. Tab oe ekare khaat bhie dhanbaad karies aur tjela log se bolies: „Eke manai log ke bhie baat de.” ⁸Aur sab koi pet bharke

khaais. Tab djetana batjal-koetjal raha sabhan ekattha karies, saat barka baskieta bhar. ⁹Hoewa par lagbhag tjaar hadjaar manai logan bhodjan karies raha.

Tab Jiesoe oesabse bolies: „Ab toelog ghare djaai sake hai.” ¹⁰Tab oe toerant aapan tjela log ke leike bot me djaaike Dalmaanoeta ke galie tjal gail.

**Jiesoe kekar saktie se aapan
kaam kare hai**

(Mateas 16:1-4)

¹¹Ek rodj ekaatgo Fariesie log Jiesoe lage aaike moeh laraawe lagal. Oesab maangat raha djaane kie oe aapan kaam kekar saktie se karat raha. Tab oesab bolies: „Ekgo atjambho kaam kar, tab hamlog dekhab kie Parmeswar toke saktie dewe hai kie na.” ¹²Tab Jiesoe aktaaike bolies: „Aadj-kaal ke manai log kaahe khaatien maange hai kie ham atjambho kaam karke dekhaai kie Parmeswar hamme pathaais hai? Ham toelogse satj boliela kie ham aisan kaam toelogke khaatien tanko na karab.” ¹³Tab oe oesabke hoewa par tjhor deis aur aapan tjela log ke sanghe phieno bot me gail aur samoendar ke habara tjal gail.

Tjela log ke be-samadjh

(Mateas 16:5-12)

¹⁴Djaite me tjela log dekhies kie oelog bret bhoelaii gail hai. Oesabke lage khaalie ecko bret raha.

¹⁵Etane me Jiesoe oesabse bataawee lagal: „Fariesie log aur

raadja Herodes ke khatta karal piesaan se batjaaike rahiehe.” 16 Tab tjela log apane me batiaai lagal kie oesab bret bhoelaii gail. 17 Bakie Jiesoe djaan gail aur bolies: „Toelog kaahe ke oe bret ke baare me batia hai? Toelog abbe talak na samadjhle hai? Toelogke boeddhiie na hai? Toelog kaahe ke etana bhoettjar baate? 18 Toelog hamaar kaam aapan aakhie se dekhle aur kaan se soenle hai. Tab kaahe ke na samadjhle hai? 19,20 Djab ham paatj bret toerke paatj hadjaar manai ke deilie khaai ke, tab kai baskieta bret batjal raha? Toelogke jaad na hai?” Tab oesab bolies: „Baaraago.” Tab oe bolies: „Aur djab ham saat bret me se tjaar hadjaar manai ke khawailie, tab ketana batorle rahiele?” Tab oesab bolies: „Saat baskieta.” 21 Tab oe bolies: „Ka, toelog ab talak na samadjhle ham kaun tjiedj kar sakiela?”

Jiesoe aur andha

22 Tab oesab Betsaaida sahar me djaaikie pahoetjal. Tab koetjh manai ek andha ke laais, aur Jiesoe se poetjhies: „Aap eke tjhoeike attjha kar sako ho?” 23 Tab oe okar haath pakarke gaaw me se legail. Tab okar aakhie par thoekies aur aapan haath okar oeppar rakhies aur poetjhies: „Ab toe koetjh dekhe hai?” 24 Tab aadmie aas-paas taake lagal aur bolies: „Hamme manai djaise tjalat per dekha hai.” 25 Tab oe phien se aapan haath okar aakhie par rakhies. Tab djab oe hataais

tab aadmie barhia se dekhe lagal. Okar aakhie ekdam se attjha hoi gail raha. 26 Tab oe bolies: „Ab gaaw me lautke na djaiae bakie dja ghare.”

Jiesoe ke hai

(Mateas 16:13-16;
Loekaas 9:18-21)

27 Koetjh dien baad Jiesoe aur okar tjela log Sesaarea Fielepie sahar ke aas-paas ke gaaw me gail. Tab tjalte me Jiesoe poetjhies: „Manai logan hamaar biese me ka bole hai kie ham ke baatie?” 28 Tab oesab bolies: „Koi koi bole hai kie toe Johaanas dopoe kare waala baate. Aur ekwan sotje hai kie toe Parmeswar ke sanesia Elia baate. Aur koetjh log bole hai kie toe ekgo doesar pahiele ke sanesia baate.” 29 Tab oe poetjhies: „Aur toelog ka bole hai kie ham ke baatie?” Tab Petras bolies: „Toe Parmeswar ke Kriest baate.” 30 Tab oe oesabke mienaakie karies aur bolies: „Koi se na bataihe.”

Jiesoe ke aane waala

doekh aur maut
(Mateas 16:21-28;
Loekaas 9:22-27)

31 Tab oe samdjhaawe lagal kie: „Jensaan ke Beta ke bahoet doekh oethaawe ke parie. Barkwan, barka agwan aur dharam ke parhal waalan oke na maangiega aur oke marwaaii dhaariega. Aur tien rodj baad oe phieno djie oethiega.” 32 Oe ie sab baat kholke bolies. Tab Petras oke ek kait legail aur oke daate lagal aur bolies: „Maastar djie, aise na

bol.” ³³Tab oe ghoemke doesar tjela log ke aage oke daatke bolies: „Saitaan, hamaar paatjhe se bhaag dja! Toe ienzaan ghat sotje hai aur na Parmeswar ghat.”

³⁴Tab oe aapan tjela log ke aur bhie ekwan manai logan ke aapan paas bolaaike bolies: „Dje hamaar rasta par maange hai tjale, oke tjaahie aapan rasta tjhor dewe ke, aur djab okar bieswaas dwaara oke doekh oethaawe ke parie, tabbo oke tjaahie hamaar paatjhe tjale ke.” ³⁵Dje maange hai aapan djiewan apane khaatien bietaawe, okar djiewan Parmeswar ke aage djhoetthe ke hoi djaai. Bakie dje aapan djiewan hamaar khaatien bietaaiga aur hamaar khoes khabar phailaaiga, oe sattja djiewan paaiga. ³⁶Djab koi doenia ke sab tjiedj harap lei, aur oe Parmeswar se doer pahoetj djaai, tab oke kaun faida hoi? ³⁷Ienzaan Parmeswar ke kaun tjiedj dei sake hai sattja djiewan paawe ke? ³⁸Koetjh manai kharaab hai aur Parmeswar ke tjhor deis hai. Oesab hamaar baat aur hamse sarma hai. Bakie djab ienzaan ke Beta aapan Baap ke maahaanta me pawietr parie log ke sanghe aaiga, tab oe bhie oelogse sarmaaiga.”

9 ¹Oe bhie bolies: „Sattje ke, hia ke koetjh manai mare se pahiele dekhiega kie Parmeswar kaise ienzaan ke diel me aapan barka saktie se raadj tjalaawe hai.”

Jiesoe Mosas aur Elia ke sanghe pahaar par

(Mateas 17:1-13; Loekaas 9:28-36)

²Tjhau dien baad Jiesoe Petras, Johaanas aur Jaakobas ke legali-

ek oetja pahaar par. Hoewa par doesar manai na raha.

Tab oe doesar rakam dekhaai lagal aur ³okar kapra oeddjar tjamke lagal. Doenia me koi na kapra etana oeddjar dhoi sake hai. ⁴Tab oesab Elia aur Mosas ke dekhies, aur oe doeno Jiesoe se batiaat raha. ⁵Tab Petras bolies: „Maastar dje, barhia hai kie hamlog hia baatie. Hamlog tiengo marai banaabe, ekgo tor khaatien, ekgo Mosas khaatien aur ekgo Elia khaat.” ⁶Tjela log bahoet ghabaraai gail raha, ohi khaat Petras ie and-band baat bolies. ⁷Tab baadar oesabke tjhaais aur oman se ekgo aawaadj soenaail. Koi Jiesoe ke baare me bolies: „Ie hamaar pjaara Beta hai. Okar baat soeniehe.” ⁸Tab atjakke me tjela log sagaro taakies aur Mosas aur Elia ke na dekhies. Oesab alop hoi gail raha aur khaalie Jiesoe oelogke lage raha.

⁹Koetjh der baad djab oesab pahaar se nietje djaat raha tab oe bolies: „Djab talak ienzaan ke Beta maral manai me se na djie oethiega toelog koi se na bataihe hia ka bhail hai.” ¹⁰Ohie khaatien oelog ie sab tjiedj ke baare me na batiaat raha. Bakie oesab apane me poetjhies: „Maral manai me se djie oethe ke matlab ka hai?”

¹¹Tab oesab ose poetjhies: „Dharam ke parhal logan kaahe ke bole hai kie Kriest se pahiele Elia aaiga?” ¹²Tab oe bolies: „Ha, Elia pahiele aaiga aur sab tjiedj phien se attjha kariega. Aur dekh ienzaan ke Beta ke baare me ka

liekhal hai. Oke tjaahie dher doekh oethaawe ke aur manai log oke nietja maaniega. ¹³Bakie ham toelogse boliela kie Elia aai tjoekal hai. Aur manai log okar natiedja karies djaise oesab maangat raha. Parmeswar ke poestak me liekhal gail raha kie aisahie ose hoiga.”

Ek miergie ke bemaria

(*Mateas 17:14-21;*
Loekaas 9:37-43)

¹⁴Djab Jiesoe aur okar tien tjela log ekwa tjela log ke lage lautke aail raha, tab dekhies kie oelog ekaat dharam ke parhal waalan se moeh laraawe hai. Dher doesar manai oesabke aas-paas thara raha.

¹⁵Djab djhoend log Jiesoe ke aawat dekhies tab oesab bhoet atjambho hoi gail aur haldie se tjalke okar lage gail aur bolies: „Maastar djie, aap kaise baato?”

¹⁶Tab oe bolies: „Attjha,” aur poetjhies: „Toelogan kaun tjedj ke baare me baat-tjiet karat rahiele?”

¹⁷Tab djhoend me se ek djane bolies: „Maastar djie, ham aapan beta tor lage lailie. Oke ekgo bhoet pakaries hai, ohie khaatien oe na batiaai paawe hai. ¹⁸Djab bhoet oke djiet lewe hai, tab oke nietje patak dewe hai. Okar moeh me se phetjkoer niekare hai, oe aapan daat kierkieraawe hai aur okar dehie ekdam karer hoi dja hai. Ham tor tjela log se poetjhlie bhoet ke niekaare ke, bakie oesab na niekaar paais.” ¹⁹Tab Jiesoe hoewa ke manai log se bolies: „Are, be-bieswaasie logan! Hamke kai dien talak toelogke sanghe rahe

ke parie? Ham kab talak toelogke be-bieswaas sahab?” Aur bolies: „Attjha, larka ke hia laaw.”

²⁰Oesab oke laais. Tab djab bhoet Jiesoe ke dekhies tab larka ke dehie karer kar deis. Tab oe nietje gierke lote lagal aur phetjkoer okar moeh me se niekare lagal. ²¹Tab Jiesoe okar baap se poetjhies: „Kai dien se aise howe hai?” Tab baap bolies: „Tjhotaahie se. ²²Oe oke bhie dher dafe aagie aur paanie me gieraais hai oke maar dhaare khaat. Djab toe ekare khaatien koetjh kar sakiehe tab toe hamlog par daaja kar aur oke attjha kar deihe.” ²³Tab oe bolies: „Toe kaahe khaat bole hai: ‘Djab toe koetjh kar sakiehe?’ Dje Parmeswar me bieswaas kare hai, oe sab koetjh kar sake hai.” ²⁴Tab aadmie toerant bolies: „Ham to bharosa kariela, bakie hamaar bieswaas tjhota hai. Hamke sahaaita kar auro bieswaas kare ke!”

²⁵Tab djab Jiesoe dekhies kie auro manai aawe hai, tab oe bhoet ke daaties djaun launda ke bahier aur goenga karies raha. Oe bolies: „Niekar dja aur oke ab se kabhie na pakariehe!” ²⁶Tab bhoet djor se tjiellaaike, aur launda ke khoeb djhakdjhorke tjhor deis. Aur larka djaise maral paral raha. Tab manai logan bole lagal kie: „Oe mar gail hai.” ²⁷Bakie Jiesoe okar haath pakarke thara karies.

²⁸Koetjh der baad djab Jiesoe aur okar tjela log ekgo ghar me gail raha aur ekwa manai tjal gail raha, tab tjela log ose poetjhies:

„Kaise bhoetwa ke hamlog na bhagaai pailie?” 29 Tab oe bolies: „Je rakam bhoet khaalie praatna se bhagaawal djaai sake hai.”

**Doesara baat Jiesoe ke maut
ke biese me**
(Mateas 17:22-23;
Loekaas 9:43-45)

30 Jiesoe aur okar tjela log hoewa se Gaalielea diehaat gail. Oe na maangat raha kie manai log djaane oe kaaha dja hai. 31 Oe maangat raha khaalie aapan tjela log ke siekhaawe. Oe bolies: „Iensaan ke Beta doesman ke haath me saup dewal djaaiiga aur oesab oke maar dhaarie. Tab tien rodj baad oe phien se djie oethiega.” 32 Bakie tjela log okar baat na samadjh paais aur oesab dar ke maare na poetjhies.

Apene ke tjhota maan
(Mateas 10:42; 18:1-9;
Loekaas 9:46-50; 17:1-2)

33 Tab oesab Kaaperenaum sahar me aail. Djab oelog ghare pahoetjal tab Jiesoe oesabse poetjhies: „Toelog rasta par kaun tjiedj ke baare me batiaat rahiele?” 34 Bakie oesab koetjh na bolies. Oesab to apene me takaraar karat raha kie oelog me se barkwa ke hai. 35 Tab Jiesoe gail baithe, aur tjela log se bolies: „Dje maange hai barkwa howe, oke tjaahie apene ke sab se tjhota maane ke aur naukar ghat banke rahe ke.” 36 Tab oe ekgo larka ke bolaaike oelogke bietj me laais aur oke dapkaaike oelogse bolies: 37 „Dje aisan tjhota larka ke

hamaar hoekoem par apana lewe hai, oe hamke apanaawe hai. Aur dje aise kare hai, oe na khaalie hamke apana lewe hai, bakie bhie oke djaun hamme pathaais hai.”

38 Tab Johaanas bolies: „Maastar djie, hamlog dekhlie kaise ek aadmie tor naam leike bhoet logan ke khaderat raha. Bakie oe hamlog me ke na hai, ohie khaat hamlog maangat rahieliie oke mienaakie kare.” 39 Bakie oe bolies: „Oke na rokiehe. Dje hamaar naam leike atjambho kaam karie, oe na oelte hamaar niendara kar sakiega. 40 Dje hamaar rasta par koi ke na rokaai, oe hamlog me ke hai. 41 Ham toelogse satj boliela kie djab koi djaane hai kie toelog Kriest me saamiel baate aur ohie khaat toelogke ek gielaas paanie dei, Parmeswar oke djaroer ienaam deiga.”

42 Oe larka ke dekhaaike bolies: „Dje aisan tjhota bieswaasie se paap karwaaiiga, okare lieje auro barhia rahat djab ekgo barka ieta gatai me baanhke oe samoendar me biegal djaat. 43 Djab tor haath tose paap karwaawe hai, tab oke kaatke bieg de. Bestar hai ek haath se Parmeswar lage djaai ke aur na doeno leike narak me pahoetje ke. Hoewa par aagie me djariehe djaun kabhie na boetiega. [44 Hoewa par hardam kierwa pariega aur aagie kabhie na boetiega.] 45 Djab tor gor toke kharaab rasta par ledja hai, tab kaatke bieg de. Bestar hai kie toe langaraate Parmeswar ke paas pahoetj djaihe aur na doeij gor leike narak me phekai

djaihe. [46] Hoewa par hardam kierwa pariega aur aagie kabhie na boetiega.] 47 Aur djab tor ek aakhie tose paap karwaawe hai, tab notjke bieg de. Bestar hai kie toe ek aakhie leike Parmeswar ke raadj me djaihe nahie to doeno aakhie leike narak me khaderal djaihe. 48 Hoewa par hardam kierwa pariega aur aagie kabhie na boetiega.

49 Har ek ke tjaahie djaise aagie se adjmaawal djaai ke. 50 Niemak ek barhia tjiedj hai, bakie djab oman sawaad na rahie, tab kaun tjiedj se sawaad miel sakie? Toelog tjatak niemak ghat aur apane me miel-djoelke rahoee.”

Biehautie kie to biehauta ke tjhor dewe

(Mateas 19:1-12; Loekaas 16:18)

10 ¹Tab Jiesoe oethke hoewa se tjal gail aur aapan tjela log ke leike Joedea galie aur bagal ke diehaat Jordaan nadie ke habara gail. Aur phien se dher manai log okar paas aail. Aur djaise oe hardam Parmeswar ke baare me siekhaawat raha, oisane oe hoewa par bhie soeroe karies siekhaawe ke.

² Tab ekaatgo Fariesie aaike maangat raha dekhe kie oe Parmeswar ke baat oelta siekhaawe hai kie na. Oesab ose poetjhies: „Toe ka sotje hai, djab ekgo aadmie aapan aurat ke tjhor dewe hai, tab oe Mosas ke kaanoen toere hai kie na?” ³ Tab oe poetjhies: „Mosas ie tjiedj ke baare me ka liekhies raha?” ⁴ Tab oesab

bolies: „Oe liekhies raha kie ekgo aadmie ke tjaahie ekgo kaagadj par liekhe ke: ‘Ab ham ie aurat ke tjhor deilie hai.’ Tab oe aapan biehautie ke oe kaagadj deike tjhor sake hai.”

⁵ Tab oe bolies: „Toelogke diel bahoet kharaab hai, oohie khaatiens Mosas ke tjaahat raha ie hoekoem liekhe ke. ⁶ Bakie djab Parmeswar sansaar banaais tab oe mardaana aur aurat ke ek doesare khaatiens banaais. ⁷ Ohie khaat ekgo mardaana ke tjaahie aapan maai-baap ke tjhorke aapan aurat ke saath rahe ke. Oe doeno ek rahiega. ⁸ Aisahie oesab na doeijane bakie ek rahie. ⁹ Dje ke Parmeswar ek karies hai, oke iensaan ke na tjaahie alag kare ke.”

¹⁰ Tab ghare aaike tjela log ie baat ke baare me phien se poetjhe lagal. ¹¹ Tab oe bolies: „Dje aapan aurat ke tjhor dewe hai aur doesar se biaah kar lewe hai, oe aapan biaah ke waada toere hai. ¹² Aur djab ekgo aurat aapan aadmie ke tjhor dewe hai aur doesare se biaah kar lewe hai, tab oe bhie aapan biaah ke waada toere hai.”

Jiesoe aur larkan

(Mateas 19:13-15;
Loekaas 18:15-17)

¹³ Ek rodj manai log Jiesoe ke paas koetjh larkan laais. Oesab maangat raha kie Jiesoe oesabke tjhoeike aasier-baat dewe. Tab tjela log ie dekhke oelogke mienahie karies. ¹⁴ Bakie ie baat Jiesoe ke tanko na attjha lagal. Oe bolies: „Tjhor de, oe larkan ke aawan de. Parmeswar ke raadj aisan manai

log khaatien hai. ¹⁵Ham toelogse satj boliela kie khaalie dje ek tjhota larka ghat Parmeswar ke raadj aapan diel me na tjalwaai, oe okar raadj me bhiettar na djaai sakiega.” ¹⁶Tab oe larkan ke aapan godie me leis aur har ek ke oeppar aapan haath dharke oesabke aasier-baat deis.

Dhanie aadmie

(Mateas 19:16-30;
Loekaa 18:18-30)

¹⁷Djab oe hoewa se djaai lagal tab ekgo aadmie dhaurke aail aur okar gore gierke poetjhies: „Attjha maastrar djie, ham ka karie hardam khaatien Parmeswar ke saath rahe ke?” ¹⁸Tab oe bolies: „Toe kaahe ke hamme attjha bolaawe hai? Khaalie Parmeswar attjha hai.” ¹⁹Aur bolies: „Toe djaane hai kie Parmeswar kaun hoekoem deis hai: Koi ke djaan na maar, aapan biaah ke waada na toer, tJORIE na kar, djhooth gawaahie na de, baimaanie na kar, aur aapan maai-baap ke aadar kar.” ²⁰Tab aadmie bolies: „Ham tjhotahie se ie sab baat maaniela.” ²¹Tab oe oke bahoet pjaar se taakke bolies: „Tabbo toe ek tjedj auro kar sakihe. Dja aapan sab tjedj betjke garieb logan ke daan kar de, tab toke swarag ke dhan mielie. Tab aaike hamaar paatjhe tjaliehe.” ²²Tab ie baat soenke aadmie bahoet oedaas hoike tjal gail. Oe to bahoet dhanie raha.

²³Tab Jiesoe aapan tjela log ke taakke bolies: „Dhanie log ke khaat ketana moeskiel hai Parmeswar ke

raadj me djaai ke.” ²⁴Tab oesab ie baat soenke thak hoi gail. Bakie oe phien se bolies: „Bhaai log, Parmeswar ke raadj me bhiettar djaai ke ketana moeskiel hai.

²⁵Ek barka djanaawar djaise oet khaatien moeskiel hai ekgo soei ke hol me ghose ke. Aur dhanie aadmie khaatien Parmeswar ke raadj me bhiettar djaai ke auro moeskiel hai.” ²⁶Tab oesab ekdam oedaas hoi gail aur bolies: „Tab ke batj sakiega?” ²⁷Tab oe oesabke taakke bolies: „Manai log khaatien moeskiel hai, bakie Parmeswar sab koetjh kar sake hai.”

²⁸Tab Petras bolies: „Hamlogan aapan sab tjedj tjhor deilie hai tor saath tjale khaat.” ²⁹Tab oe bolies: „Ham toelogse koetjh bataabe. Dje aapan ghar-dwaar, bhaai-bahien, maai-baap, larkan kie to khet hamare aur hamaar khoes khabar bataawe khaatien tjhor dewe hai, ³⁰oke ie tem me sau dafe djaada ghar-dwaar, bhaai-bahien, maai, larkan aur khet mieliega. Bakie oe sataawal djaai. Aur aane waala djoeg me oe sada ke lieje Parmeswar ke sanghe rahie. ³¹Bakie dher pahiela waalan pietjhar djaai aur paatjhe waalan agar djaai.”

Jiesoe ke tiesara baat okar

maut ke biese me
(Mateas 20:17-19;
Loekaa 18:31-34)

³²Ek dien dher manai log Jeroesaalem sahar ke or djaat raha. Jiesoe aage tjalat raha. Okar tjela log atjambho raha kie oe

hoewe dja hai, aur djaun manai log okar paatjhe tjalat raha, oesab deraat raha kie barkwan oke maar dhaariega. Tab oe aapan baara tjela ke alag bolaaike phien se bataawe lagal kaun tjiedj okar sanghe hoiga. ³³Oe bolies: „Soen, hamlog Jeroesaalem djaaila. Hoewa par ienzaan ke Beta barka agwa log aur dharam ke parhal waalan ke haath me saup dewal djaaiiga. Tab oesabhan oke pardesie log ke haath me saupiega aur hoekoem deiga oke maar dhaare ke. ³⁴Pahiele oesab okar thatha oeraai, thoekie, aur khoeb maariega. Tab ant me oesab oke maar dhaariega. Bakie tien rodj baad oe phieno djie oethiega.”

Hoekoem na tjalaaw

(Mateas 20:20-28)

³⁵Tab Sebedeas ke betwan Jaakobas aur Johaanas Jiesoe ke lage aaike bolies: „Maastar djie, hamlog tose ek baat poetjh sakiela?” ³⁶Tab oe poetjhies: „Ham toelogke khaat kaun tjiedj karie?” ³⁷Tab doeno bolies: „Djab toe maahaan Raadja ghat aapan des ke oeppar raadj tjalaphe, tab hamlog maangiela tor sab se barka mandjha ghat raadj tjalaawe.” ³⁸Bakie oe bolies: „Ka, toelog djaane hai kie toelog ka bole hai? Hamaar doekh djaise djahar rahie pieje ke. Toelog pie sakihe djaise ham piebe? Aur toelog maut me dopoe lei sakihe djaise ham lebe?” ³⁹Tab oesab bolies: „Djie-ha, hamlog kar paabe.” Tab oe bolies: „Toelog doekh katiehe aur maut me

dopoe leihe djaise ham. ⁴⁰Bakie manai log ke oetja dardja dewe ke djab ham raadj tjalaabe, oe hamaar kaam na hai. Pieta Parmeswar sallaah kar tjoekal hai kie oe ke ke deiga.”

⁴¹Tab djab ekwan soenies kie Jaakobas aur Johaanas ka maange hai, tab oesab goessaai gail. ⁴²Tab Jiesoe oesabhanke apene paas bolaaike bolies: „Toelog djaane hai kie doenia ke barkwan manai log ke oeppar raadj tjalaawe hai. ⁴³Bakie toelog apene me aise na kariehe. Dje toelog me barkwa maangie rahe, oke tjaahie doesare ke naukar banke rahe ke. ⁴⁴Aur dje toelog me se maangie sab se oetja dardja paawe, oke tjaahie sab koi ke goelaam banke rahe ke. ⁴⁵Ienzaan ke Beta na aail hai apne ke sewa karwaawe, bakie ekwan ke sewa kare aur aapan maut ke dwaara dher manai log ke batjaawe.”

Jiesoe aur andha Baartiemeas

(Mateas 20:29-34;

Loekaas 18:35-43)

⁴⁶Tab tjalte tjalte Jiesoe aur okar tjela log Jerieko sahar me pahoetjal. Tab koetjh der baad djab oesab aur dher doesar logan sahar me se djaat raha, tab sabhan ekgo andha ke dekhies. Oe daam lage baithke bhiekhmaangat raha. Oe Tiemeas ke beta Baartiemeas raha.

⁴⁷Tab djab oe soenies kie Naasaaret sahar ke Jiesoe aawe hai, tab oe tjiellaai lagal: „He Jiesoe, raadja Daawied ke aulaad! Hamme daaja kar!” ⁴⁸Tab dher

manai log oke daaties aur bolies: „Tjoep!” Bakie oe auro kaske tjiellaais: „Raadja Daawied ke aulaad, hamme daaja kar!” ⁴⁹ Tab Jiesoe hoewa roek gail aur bolies: „Oke bola laaw.” Tab oesab andha se bolies: „Hiemmat kar aur oethke aaw! Oe toke bolaawe hai.” ⁵⁰ Tab andha aapan koerta biegke haalie se koedke Jiesoe lage gail. ⁵¹ Tab Jiesoe ose poetjhies: „Ham tor khaat kaun tjedj karie?” Tab andha bolies: „Raboenie, Maastar djie, ham maangiela dekhe!” ⁵² Tab oe bolies: „Toe hamare me bieswaas kare hai, ohie se ham tor aakhie attjha kariela. Toe djaai sake hai djaaha toe mangiehe.” Aadmie toerant dekhe lagal aur Jiesoe ke paatjhe tjale lagal.

Kaise Jiesoe Jeroesaalem sahar me gail

(Mateas 21:1-11; Loekaas 19:29-40;
Johaanas 12:12-19)

11 ¹⁻²Tab Jiesoe aur ekwan Jeroesaalem sahar ke nagietj pahoetjal. Hoewa par Djaitoen pahaar lage Betaage aur Betaania ke gaaw raha. Tab Jiesoe aapan tjela me se doeigo se bolies: „Dja oe gaaw me djaun sodjhe dekha hai. Djaise toelog hoewa pahoetjiehe taise toelog ekgo madjhielka gadaha baanhal dekhiehe. Abbe koi opar na baithal hai. Oke kholke hamaar lage laihe. ³Aur djab koi toelogse poetjhie: ‘Toe ka kare hai?’ tab bol deihe: ‘Prabhoe ke eke kaam hai, aur oe

abbe pathaai deiga.’ ” ⁴Oe doeno hoewa gail aur daam par ekgo kamaarie lage gadaha ke paais. Oesab okar tatai khole lagal.

⁵Hoewa par koetjh log thara raha. Tab koi poetjhies: „Toe ka kare hai?” ⁶Tab tjela log bataais djaun Jiesoe bolies raha. Tab manai log oesable ledjaain deis. ⁷Aur tjela log oke Jiesoe ke paas legail. Tab oesab gadaha par aapan kapra bietjhaais aur oe opar baith gail aur sabhan sanghe tjale lagal. ⁸Tab dher manai log okar khaat aapan kapra rasta par bietjhaais, aur doesar log khet me se patta toerke laaike bietjhaais Jiesoe ke aadar kare khaatien. ⁹Tab manai log okare aage paatjhe tjalat raha aur djour se bolat raha: „Parmeswar ke barka maan!^f Ie soekhie Manai Prabhoe ke naam se aawe hai! ¹⁰Oe soekh me raadj tjalaiga djaise hamlogke baapdaada raadja Daawied bhie karat raha! Parmeswar oke aasies dewe. Hamlog swarag talak oke barka maaniela!”

¹¹Aisahie Jiesoe gadaha par baithke Jeroesaalem sahar me pahoetjal. Tab oe Parmeswar ke mahal ke angana me gail aur dekhies kie hoewa par ka howe hai. Derie hoi gail raha, ohie se oe aapan baara tjela log ke leike phien se Betaania gaaw me laut gail.

Adjier ke per biena phal

(Mateas 21:18-19)

¹²Tab djab saber bhail tab sabhan Betaania gaaw se djaat

^f11:9 Hoewa ke bhaasa me ie baat ‘Hosaana’ hai.

raha. Aur Jiesoe ke bhoekh lagal. 13 Tab koetjh doer me oe ekgo adjier ke per dekhies. Oe gail per me dekhe kie oman phal hai kie na, bakie koetjh na paais. Oman khaalie patta raha. Adjier ke phal ke tem na raha. 14 Tab oe per se bolies kie: „Toe ab se kabhie phal na deihe!” Aur okar tjela log soenies kie oe ka bole hai.

Jiesoe Parmeswar ke mahal ke angana me ka karies

(*Mateas 21:12-17; Loekaas 19:45-48;
Johaanas 2:13-22*)

15 Tab djab Jiesoe aur okar tjela log Jeroesaalem sahar me pahoetjal, tab oesab phien se Parmeswar ke mahal ke angana me gail.

Hoewa par dher manai kienat betjat raha. Ohie se Jiesoe djaaike oesabke khadere lagal. Oe paisa toeraawe waala log ke tafra oeloet deis aur kaboettar betje waalan ke koersie bhie. 16 Oe manai log ke bhie rokies djaun maangat raha har ek rakam tjiedj angana me laawe. 17 Oe oesabke daatke bolies: „Ka, toelog na djaane hai kie Parmeswar ke poestak me liekhal hai:

‘Hamaar mahal ke tjaahie ekgo praatna kare ke djagaha rahe ke doenia ke djaatие log khaatiен.’ Bakie toelog eke daakoe ke djagaha banaile hai!]

18 Tab djab barka agwan aur dharam ke parhal waalan soenies kie oe ka kare hai, tab oesab ekgo mauka khodje lagal oke marwaai

dhaare khaatiен. Bakie djaatие log okar siektjha biesaal maanat raha, ohie khaat barkwan deraat raha.

19 Tab djab sandjha howe lagal tab Jiesoe aur okar baara tjela log sahar me se phieno tjal gail.

Djhoeraail adjier ke per

(*Mateas 21:20-22*)

20 Biehaan bhaile djab sabhan adjier ke per lage se paas bhail, tab dekhies kie oe per ekdam se djhoeraai gail hai. 21 Tab Petras jaad karies kie Jiesoe kaun baat bolies raha. Oe ose bolies: „Maastar, dekh, kalthia toe perwa ke saraple rahiele aur aadj oe djhoeraai gail! Oe kaise hoi sake hai?” 22 Tab oe bolies: „Parmeswar me bieswaas kar. 23 Soen, dje aapan diel bhar se Parmeswar me bieswaas kare hai aur dje ke doebedha na hai, oe hia ke pahaar se bol sake hai: ‘Oekhar, aur samoendar me gier dja!’ aur Parmeswar ose aise karwaaiга. 24 Ohie se ham toelogse boliela kie djab toe praatna me Parmeswar se tjaahie djaun tjiedj mangiehe, tab toke tjaahie bieswaas kare ke kie toe paai tjoekale hai. Tab Parmeswar tor praatna soeniega. 25 Bakie praatna karte me djab toe koi ke oeppar goessaail baate, tab toke tjaahie oke tjhama dewe ke. Tab tor swarag ke Pieta tor paap bhie tjhama karie. [26 Bakie djab toe doesar koi ke na mangiehe tjhama kare, tab tor swarag ke Pieta toke bhie tjhama na karie.]”

Barkwan ke djaran

(*Mateas 21:23-27; Loekaas 20:1-8*)

27 Tab Jiesoe aur okar tjela log phieno Jeroesaalem sahar me

aail. Tab djab oe Parmeswar ke mahal ke angana me ghoemat raha, tab barka agwan aur dharam ke parhal logan aur doesar barkwan okar lage aail. ²⁸Oesab poetjhies kie: „Toe aapan kaam kekar naam se kare hai? Kalhia toe manai log ke kekar hoekoem se khaderle?”

²⁹Tab oe bolies: „Ham toelogse pahiele ek baat poetjhab. Djab toelog djabaab deihe, tab ham toelogse bataabe kie ham ie sab kaam kekar hoekoem se karlie hai.” ³⁰Oe poetjhies: „Johaanas Parmeswar ke kie manai log ke hoekoem se dopoe karat raha? Toelog ka bole hai?”

³¹Tab barkwan apane me baat-tjet karke bolies: „Hamlog ka bolie? Djab hamlog bolab: ‘Parmeswar ke’ tab oe bolie: ‘Tab toelog kaahe ke okar baat na bieswaas karle hai?’ ³²Bakie djab hamlog bolab: ‘Manai log ke hoekoem se,’ tab djaatие log hamlogke oeppar goessai djaai.” Dher manai log to Johaanas ke ek Parmeswar ke sanesia ghat barka maanat raha, aur barkwan oesabke deraat raha. ³³Ohie khaat oesab Jiesoe se bolies: „Hamlog na djaaniela.” Tab oe bolies: „Tab ham toelogse bhie na bataab kie ham kekar hoekoem se ie sab kaam kariela.”

Kharaab khetiar log ke kaahaanie
(Mateas 21:33-46;
Loekaas 20:9-19)

12 ¹Tab oe barkwan se ek matlab ke kaahaanie

bataawe lagal aur bolies: „Ekgo aadmie raha. Ek rodj oe soeroe karies khetie kare ke. Oe agoer ke per lagaais. Tab oe khet ke gheries aur ek barka garha khodies phal ke ras gaare khaatien. Tab oe bchie ekgo oetja djagaha banaais khet ke rakhwaala khaatien. Tab oe khet ke bhaara karke par-des tjai gail.

²Tab djab katnie ke tem aail tab oe ekgo goelaam ke pathaais aapan hiessa laawe khaatien.

³Bakie khetiar log oke pakarke khoeb maaries aur djhoere haathee lautaar deis. ⁴Tab oe ekgo doesar goelaam ke pathaais. Bakie ohoe ke sabhan moerie par maarke aur bedjatie karke lautaar deis. ⁵Tab oe tiesara kamkarta ke pathaais, bakie sabhan oke maar dhaaries. Aur aisahie oe dher kamkartan ke pathaais, bakie khetiar log kauno kauno ke maaries aur kauno kauno ke maar dhaaries. ⁶Tab khaalie ek djane batjal, aur oe okar pjaara beta raha. Tab oe apane me sotjies: ‘Oesab hamaar pjaara betwa ke djarroer maan-djaan karie.’ Aur oke pathaais. ⁷Bakie khetiar log djab beta ke aawat dekhies tab bolies: ‘Dekh, maaliek ke beta aawe hai. Koetjh dien ke baad khet okar naam par hoi djaai. Tjalie oke maar dhaarie dja, tab khet hamlogke hoi djaai.’ ⁸Tab sabhan oke pakarke maar dhaaries aur okar lahaas khet me se bieg deis.”

⁹Aur Jiesoe bolies: „Toelog ka sotje hai? Djamiendaar khetiar log se ka karie? Oe apane aaike oesab ke maar dhaarie. Aur khet ke doesar koi ke oeppar saup deiga.”

10 Oe bolies: „Toelog to Parmeswar ke poestak me ie sab baat parhle hai:

‘Oe ieta djaun ghar banaawe waalan be-kaamiel maanat raha,
oe aisan djagaha par dharal gail kie oe sab ekwan ieta ke rasta dekhaaiga.

11 Ie kaam Prabhoe karies hai, aur hamlogke khaat bahoet maahaan hai.’”

12 Barkwan samadjh gail raha kie Jiesoe oesabke baare me batiaat raha. Ohie se oesab maangat raha oke pakare. Bakie oesab deraat raha kie djhoend log goessaai djaai. Tab oesab oke tjhorker tjal gail.

Parmeswar aur maahaaraadja ke hak

(Mateas 22:15-22;
Loekaas 20:20-26)

13 Koetjh der baad barkwan ekaatgo Fariesie log ke aur raadja Herodes ke koetjh saamiel waalan ke Jiesoe ke paas pathaais. Oesab maangat raha oke koetjh oelta bolwaaike phasaawe. Tab oesab oke pakar sakat. **14** Tab djab oesab okar lage pahoetjal tab bolies: „Maastar djie, hamlog djaaniela kie toe sattja aadmie baate aur doei moeh se na batia hai. Toe manai ke moeh na dekhe hai, bakie khaalie Parmeswar ke sattjaai siekhaawe hai. Ab hamlog maangiela tose ek baat poetjhe. Thiek hai Roma ke maahaaraadja ke djoetie ke paisa bhare ke, kie na?” **15** Bakie

oe oesabke kharaab sotj-bietjaar djaanat raha. Oe bolies: „Toelog kaahe ke maange hai hamke phasaawe?” Oe bolies: „Laaw hamke ekgo tjaanie ke paisa dekhaaw.” **16** Oesab dekhaais. Tab oe poetjhies: „Epar kekar moertie aur liekhal baat dekhe hai?” Tab oesab bolies: „Maahaaraadja ke.” **17** Tab oe bolies: „Attjha, tab maahaaraadja ke de djaun okar hak hai aur Parmeswar ke djaun Parmeswar ke hai.” Tab oesabhan ie barhia baat se ekdam atjambho hoi gail.

Maut me se djie oethe ke biese me

(Mateas 22:23-33;
Loekaas 20:27-40)

18 Tab ekaatgo Sadoesie^g Jiesoe lage aail. Oesab bole hai kie iensaan log maut me se na djie oethiega. **19** Tab oesab ose bolies: „Maastar djie, toe djaane hai Mosas kaun Parmeswar ke hoekoem liekhies raha biaah kare ke baare me. Djab ekgo aadmie mar djaai aur oke larkan na rahie, tab okar bhaai ke tjaahie okar aurat se biaah kare ke. Tab pahiela betwa maral bhaai ke naam paai. **20** Maan le kie saatgo bhaai raha. Tab pahiela waala ke biaah bhail, tab oe mar gail aur oke larkan na raha. **21,22** Tab ek doesar bhaai auratia se biaah karies. Tab oe bhiie mar gail biena larkan ke. Aur aisahie tiesara waala aurat se biaah karies, aur ekwan bhiie, bakie sab mar gail aur

^g 12:18 Sadoesie logan Israel ke dharam ke ek koel raha.

ekko bhaai se larkan na bhail. Tab ant me aurat bhie mar gail.”

²³Oesab bolies: „Ab hamlog maangiela tose koetjh poetjhe. Djab ie manai log djie oethie, tab aurat kekar rahie? Sab saato aadmie to okar biehauta raha.”

²⁴Tab oe bolies: „Toelog Parmeswar ke baat aur okar saktie na djaane hai. Ohie khaatien toelogan oelta baat poetjhe hai. ²⁵Djab iensaan logan djie oethiega tab oesab djaise swarag ke parie logan biaah na kariega.” ²⁶Oe bolies: „Aur djie oethe ke biese me, toelog to Mosas ke kaahaanie parhle hai, kie oe kaise djarat djhalaasie me ekgo aawaadj soenies raha. Parmeswar hoewa par ose bolies raha: ‘Ham tor baappaadaa Aabraaham ke Parmeswar baatie, okar beta Iesaak ke, aur okar pota Jaakob ke bchie.’ ²⁷Oe thoro maral manai ke Parmeswar hai? Okar khaatien maral manai log djienda hai.” Oe bolies: „Toelog Parmeswar ke baat ekdam se oelta samdjhe hai.”

**Parmeswar ke sab se barka
hoekoem**
(Mateas 22:34-40)

²⁸Hoewa par ekgo dharam ke parhal waala raha, aur oe soenies raha kaise Sadoesie log Jiesoe se moeh laraawat raha. Oke attjha lagal kaise Jiesoe oesabke djabaab deis raha. Tab oe ose poetjhies: „Parmeswar ke sab se barka hoekoem kaun hai?” ²⁹Tab oe bolies: „Sab se barka waala hai: ‘E Israel log, soen. Hamlogke Prabhoe

ekahie Parmeswar hai. ³⁰Toke tjaahie oke aapan diel bhar, tanman aur sab boeddjie aur saktie se pjaar kare ke.” ³¹Aur doesara barka hoekoem hai: ‘Djaise toe apane ke tjaahie hai, oisane ek doesare ke pjaar kar.’ Ie doeno se auro barka hoekoem na hai.” ³²Tab parhal aadmie bolies: „Ha, maastar, toe satj bolle hai. Prabhoe ekahie Parmeswar hai, oke tjhorke ekko doesar na hai. ³³Oke sab rakam daan dewe aur baliedaan kare ke attjha hai. Bakie oke aapan diel bhar se, sab boeddjie aur saktie se pjaar kare ke, aur doesare ke tjaahie ke djaise apane ke auro barhia hai.” ³⁴Oe dekhies kie aadmie sab baat thiék se samdjhe hai. Tab bolies: „Toe Parmeswar ke raadj se doer na baate.”

Ohie dien se koi na maangies oke baat par pakare.

**Kriest raadja Daawied ke
aulaad aur Prabhoe hai**
(Mateas 22:41-46;
Loekaas 20:41-44)

³⁵Djab Jiesoe Parmeswar ke mahal ke angana me manai log ke siekhaawat raha, tab oe poetjhies: „Dharam ke parhal logan toelogke siekhaawe hai kie Parmeswar ke aane waala Kriest Daawied ke aulaad hai. Toelog ka sotje hai, ekar matlab ka hai? ³⁶Daawied to Pawietr Aatma ke dwaara Kriest ke biese me bolies raha kie:

‘Prabhoe Parmeswar hamaar
Prabhoe se bolies:
Aaw hamaar dahiena bagal
baith dja djab talak ham tor

doesman log ke tor gor ke nietje na karab.’”

³⁷Oe bolies: „Djab Daawied Kriest ke aapan Prabhoe bolaawat raha, tab dekha hai kie oe na khaalie okar aulaad hai, bakie ese djaada.”

Dher manai logan ke Jiesoe ke baat bahoet attjha lagat raha.

Parmeswar ke baat ke parhal logan se batjaaike rahiehe!

(Mateas 23:6-7;
Loekaas 11:43; 20:45-47)

³⁸Jiesoe oesabke aur aage siekhaais kie: „Dharam ke parhal logan ke tjaal-tjalan dekhke apane ke dhokha na khawaaw. Oesabke barhia lage hai ghoem ghoemek aapan lamba kapra se aapan oetja dardja dekhaawe ke. Oesab khoesie howe hai jab badjaar me manai log oesabke barka maanke paalagie kare hai. ³⁹Aur jab oesab partjaar ke ghar kie to nauta dja hai, tab oesabke attjha lage hai sab se barhia djagaha par baithe ke. ⁴⁰Oesab wiedhwa log ke ghar-dwaar tjalaakie se harap lewe hai. Aur oesab der talak praatna kare hai dekhaawe khaat kie oesab ketana bhaktie hai. Bakie Parmeswar oesabke ekwan se djaada sadja deiga.”

Wiedhwa ke doei kopro ke paisa

(Loekaas 21:1-4)

⁴¹Jiesoe paisa ke baakas ke nagietj baithal raha. Eman manai logan paisa daarat raha Parmeswar khaatien. Oe dhiaan lagaaike taakat raha kaise manai log awat

djaat raha aur kopro ke paisa oman daarat raha. Dher dhanie logan tjaanie ke paisa daaries. ⁴²Tab ekgo garieb wiedhwa bhie aail, aur oe doeigo kopro ke paisa baakas me daaries. ⁴³Tab Jiesoe aapan tjela log ke sankiaaike bolies: „Dekhle? Ham toelogse boliela kie ie garieb wiedhwa oe sab dhanie log se djaada daaries hai. ⁴⁴Oesab to aapan dher me se thora se deis, bakie wiedhwa ke thora se raha, tabbo sab deis. Ie okar sab sauda paanie ke paisa raha.”

Jiesoe ke baat antiem dien ke moesiebat ke baare me

(Mateas 24:1-28; Loekaas 21:5-6;
17:22-24; 21:7-24)

13 ¹Djab Jiesoe aur okar tjela log Parmeswar ke mahal ke angana me se djaat raha, tab oman se ekgo bolies: „He Maastar, dekh mahal ketana biesaal hai! Ketana barka barka ieta!” ²Tab oe bolies: „Toke ie barka mahal attjha lage hai? Ham tose bataaila kie ie sab ekdam se naas kar dewal djaai, aur toe ekko ieta tarke oeppar na dekhiehe.”

³Ekare baad jab oelog Djaitoen pahaar par pahoetjal, tab Jiesoe Parmeswar ke mahal ke sodjhe djaaike baith gail. Okar lage khaalie Petras, Jaakobas, Johaanas aur Andreas raha. ⁴Tab oelog poetjhies: „Toe hamlogse bataai sakihe kie tor baat kab poera hoiga? Aur hamlog kaise djaan sakab kie ie sab tjiedj kab poera hoiga?”

⁵Tab oe siekhaawe lagal kie: „Batjaaike rahiehe kie toelog koi

na bahakaawe. ⁶Dher manai aaiga hamaar naam leike boliega kie: ‘Ham Kriest baatie.’ Aur oesab dher djane ke bahakaaga. ⁷Aur djab toelog soeniehe kie soerdjaatie log laraai kare hai, tab toelog na deraihe. Ie sab Howe ke tjaahie, bakie djoeg ke ant abbe na rahie. ⁸Djaatie logan doesar djaatie log se laraai kariega aur ek raadj doesar raadj logan ke sataaiga. Hia hoewa bhoeidol hoiga aur manai log khaai biena mariega. Ie sab tjedj se djoeg ke ant ke moesiebat soeroe hoiga.”

⁹Oe bolies: „Bahoet batjaaike rahiehe. Toelog hamaar rasta par tjale hai, ohie se manai log toelogke djabar-djastie se djadj ke aage ledjaai. Aur Israel ke partjaar ke ghar me oesab toelogke tjamotie se maariega. Toelogke laat aur raadja logan ke aage thara Howe ke parie djaise toelog hamaar tjela baate. Oe mauka par toelog oesabse hamare baare me bataihe. ¹⁰Aur djoeg ke ant se pahiele doenia bhar ke djaatie log ke khoes khabar hamaar biese me soene ke tjaahie. ¹¹Djab koi toelogke pakarke djadj ke aage ledjaai, tab sotj-phiekier na kariehe kie toe hoewa par ka boliehe. Toe baat na bataihe, bakie tor dwaara Pawietr Aatma sab baat bataaiga. Ohie aapan baat tose bolwaaiga. ¹²Dje hamaar rasta par tjalienga, okar bhaai oke pakarwaaike marwaai dhaarie, aur baap logan bhie aapan larkan sanghe ohie kaam karie. Larkan apane maai-baap ke doesman hoike oesabke marwaai

dhaariega. ¹³Toelog hamare me bieswaas kare hai, ohie khaat sab koi toelogke djaran kariega. Bakie dje ant talak aapan bieswaas pakarle rahie, oke Parmeswar batjaai leiga.”

¹⁴Oe bhie bolies: „Ek ghienna naas kare waala tjedj thara karal djaaike djaaha mienahie hai. Dje ie baat parhiega, oke tjaahie ekar matlab pahietjaane ke. Djab toelog oe tjienha dekhiehe tab Joedea diehaat ke manai log ke tjaahie pahaar lage bhaag djaai ke. ¹⁵Dje aapan tjhat par rahie, oke na tjaahie pahiele ghar me djaaike aapan tjedj lewe khaatien bakie toerant bhaag djaai ke. ¹⁶Aur dje aapan khet me rahie, oke bhie na tjaahie ghare djaai ke kapra lewe ke. ¹⁷Djaun aurat logan ke larka hoiga aur djaun aapan larka ke doedh piaawat rahie, oesabke khaat oe tem par auro moeskiel rahie. ¹⁸Praatna kar kie toelogke thandha ke tem me bhaage ke na parie. ¹⁹Djab se Parmeswar doenia banaais hai ab talak etana kharaab moesiebat na bhail hai, aur kabhie na rahiega. ²⁰Djab Parmeswar na sallaah karies raha ie doekh ke tem tjhota kare ke, tab koi na batj sakat. Bakie aapan tjoenal manai logan khaatien Parmeswar oe tem kamtie kariega.

²¹Djab oe tem par koi toelogse bolie: ‘Are, dekh, Kriest aai gail!’ kie to: ‘Dekh, oe hoewa hai!’ tab na bieswaas kariehe. ²²Koetjh manai log aaike djhoetthe ke bolie kie: ‘Ham Kriest baatie,’ kie to ‘Ham Parmeswar ke ek sanesia baatie.’

Oelog sab rakam tjienha dekhaaiga aur barka kaam kariega. Aur djab hoi sakat tab oesab Parmeswar ke tjoenal manai log ke bhie bahakaawat. ²³Ohie se batjaaike rahiehe. Ham ie sab baat Howe se pahiele toelogse bataai deila.”

Jiesoe ke lautana

(Mateas 24:29-35,42-44;
Loekaas 21:25-36)

^{24,25}Jiesoe aur aage bataais: „Djab ie moesiebat ke tem biet djaai, tab aasmaan ke saktie hieliega. Soeroedj aur tjaan na dekhaaiga aur tarai aasmaan me se gier djaai. ²⁶Tab manai logan iensaan ke Beta ke aawat dekhiega. Oe baadar par aapan barka saktie aur maahaanta leike aaiga. ²⁷Tab oe aapan parie log ke pathaaiga aapan tjoenal manai log ke doenia ke tjaaro kona aur aasmaan ke tjaaro or se ekatha kare ke.

²⁸Adjier ke per ke dekh aur ie baat jaad kar. Djab daarie patta biege lage hai, tab toelog djaan dhaike kie garam ke tem aawe hai. ²⁹Aisane djab toelog dekhiehe kie hamaar baat poera Howe hai, tab toelog djaan dhaike kie djoeg ke ant aawe hai. ³⁰Ham toelogse satj boliela kie djaun manai log ie sab tjiedj howat dekhiega, oesab djienda rahiega djab talak hamaar sab baat na poera hoiga. ³¹Ek dien aasmaan aur dhartie miet djaai, bakie hamaar baat kabhie na mietiega. ³²Koi na djaane hai kie ie sab tjiedj kaun dien par aur kai badje hoiga. Swarag ke parie log na djaane hai, aur tjaahae ham

Parmeswar ke Beta baatie, tabbo ham bhie na djaaniela. Khaalie Pieta Parmeswar ie baat djaane hai. ³³Ohie se batjaaike rahiehe aur praatna karte rahiehe. Toelog na djaan sake hai ham kab aabe.

³⁴Ham lautke aabe djaise ekgo aadmie djaun doesar des gail. Tab oe djaai se pahiele ghar-dwaar aapan goelaam log ke oeppar saup deis. Oe har ek ke kaam deis kare ke, aur oe rakhwaala se bolies: ‘Tjaaro or aakhie garaai rahiehe.’ Tab oe tjal gail.” ³⁵Oe bolies: „Ohie se toelogke bhie tjaahie tajaar rahe ke. Ham ghar ke maaliek ghat baatie, aur toelog na djaane hai kie ham kab lautke aabe. Hoi sakie kie ham raat ke, kie to bietj raat ke, kie to djab moerga tjiella hai, kie to saberaha aabe. ³⁶Tajaar rahiehe nahie to ham atjakke me aaike toelog ke soetal paai. ³⁷Djaise ham toelogse boliela, aisane ham sab koi se bolab: Na soetiehe bakie batjaaike rahiehe.”

**Aurat ke barhia kaam aur
Joedaas ke kharaab baat-tjet**
(Mateas 26:1-16; Loekaas 22:1-6;
Johaanas 12:1-8)

14 ¹Doei rodj rahie gail raha Paasan ke tiewhaar ke aur Biena-khatta-piesaan-ke-bret ke tiewhaar ke. Barka agwan aur dharam ke parhal waalan mauka khodjat raha Jiesoe ke pakarwaaike marwaai dhaare khaati. ²Oesab bolies: „Tiewhaar ke tem par na kare k’hoi, nahie to manai log halla matjaai dei.”

³Oe dien par Jiesoe Betaania gaaw me raha. Oe ekgo aadmie

ke ghar me bhodjan karat raha. Oe aadmie Siemon Korhia waala bolaawal djaat raha. Tab ekgo aurat bahoet mahanga poera nardas ke mahakauwa leike Jiesoe ke paas aail. Mahakauwa ekgo alabastar ieta ke botal me raha. Tab oe botal ke kholies aur sab mahakauwa Jiesoe ke moerie par oedjhoel deis. ⁴Tab koetjh manai log ie dekhke goessaai lagal aur bolies: „Kaahe ke auratia etana mahanga tjiedj naksaan kare hai? ⁵Bestar oe betj dewat, tab tien sau tjaanie ke paisa se djaada garieb logan khaatien bator sakat.” Aisahie oesab oke daaties.

⁶Bakie Jiesoe bolies: „Oke tjhor de. Toelog kaahe ke okar oeppar goessa hai? Oe hamaar khaat bahoet barhia kaam karies hai. ⁷Garieb logan sada rahie, aur djab toelog mangiehe tab hardam bhalaai kar sakihe. Bakie ham sada ke lieje toelogke sanghe na rahab. ⁸Ie aurat karies hai djaun oe kar paais. Oe hamaar moerie par mahakauwa oedjhlies hamaar dehie tajaar kare ke mattie dewe khaatien. ⁹Aur ham toelogse satj boliela kie doenia bhar me djaaha khoes khabar hamare biese me ailaan karal djaai, hoewa par manai log okar baare me bhie batiaaiga kie oe ka karies hai. Aisahie dher manai log oke jaad kariega.”

¹⁰Joedaas Eskaariot Jiesoe ke baaraago tjoenal tjela me se ekgo raha. Bas oe barka agwan ke lage gail baat-tjet kare kaise oesab Jiesoe ke pakar sakat. ¹¹Tab oelog

bahoet khoesie bhail aur oke koetjh paisa waada karies. Aur oe mauka khodje lagal Jiesoe ke baare me tjoegalie kare ke.

Jiesoe ke aakhrie bhodjan

(Mateas 26:17-29; Loekaas 22:7-23;
Johaanas 13:21-30; 1
Kor. 11:23-26)

¹²Tab Biena-khatta-piesaan-kebret ke tiewhaar aail. Pahiela dien par sab Israel ke djaatие logan Paasan ke tiewhaar manaawe khaatien bhie ekgo bhera ke battja maarke bhoedjke khaat raha. Tab Jiesoe ke tjela log ose poetjhies: „Toe kaaha maange hai Paasan ke bhodjan kare? Tab hamlog hoewa par tajaar karab.” ¹³Tab oe aapan tjela log me se doeigo se bolies: „Dja sahar, tab toelog ekgo aadmie ke dekhiehe djaun ek gogliet paanie ledjaat rahie. Okar pietjha kariehe. ¹⁴Aur djaaha oe bhiettar djaai, oe ghar ke maaliiek se poetjhiehe: ‘Hamlogke maastar maange hai djaane kie oe hamlogke sanghe kaun kamra me Paasan ke bhodjan kar saki.’ ¹⁵Tab maaliiek toelogke ghar me ek barka oeppar kamra dekhaai. Hoewa par sab tjedj toelogke khaat rakhal rahie.”

¹⁶Tab oe doeno sahar me gail aur djaise Jiesoe bolies raha, oisahie sab bhail. Aur oesab Paasan ke bhodjan tajaar karies. ¹⁷Tab djab sandjha bhail tab Jiesoe aapan tjela log ke sanghe kamra me gail.

¹⁸Tab khaite me oe bolies: „Ham toelogse satj boliela kie toelog me se koi hamlogke sanghe bhodjan

kare hai djaun hamke tjoegalie karie.” ¹⁹Tab tjela log ke sotj maar deis aur sab poetjhe lagal: „Ham thoro baatie?” ²⁰Tab oe bolies: „Baaraago me se ek djane aise kariega, tjaahe oe hamaar sanghe bret soerwa me borke kha hai.

²¹Djaise Parmeswar ke poestak me liekhal hai, aisane iensaan ke Beta mariega. Bakie tjoegalie kare waala ke oeppar bahoet kathien moesiebat pariega. Bestar rahat kie oe kabhie na paida howat.”

²²Djab sabhan baithke bhodjan karat raha tab Jiesoe bret leike Parmeswar ke dhanbaad deis aur toekkara toekkara toerke aapan tjela log ke baaties. Oe bolies: „Khaai le, ie hamaar dehie hai.” ²³Tab oe ekgo gielaas wien oethaais, Parmeswar ke phien se dhanbaad deis aur aapan tjela log ke deis. Aur har ek thora se pies. ²⁴Tab oe bolies: „Ie hamaar khoen hai. Ese Parmeswar ke baat-tjet poera hoiga, aur dher manai log khaatiен bahiega.” ²⁵Oe bolies: „Ham toelogse satj boliela kie ham tanko wien na piebe djab talak ham naawa rakam se Parmeswar ke raadj me piebe.”

²⁶Tab sabhan gaana gaais Parmeswar ke aadar kare khaatiен. Ekare baad oesab Djaitoen pahaar par gail.

Tjela log kaise bhaagie
(*Mateas 26:30-35; Loekaas 22:31-34;
Johaanas 13:36-38*)

²⁷Tab Jiesoe bolies: „Parmeswar to aapan poestak me liekhwaais hai: ‘Ham bhera ke tjarawae waala

ke maarab, aur sab bhera tjaaro or bhaag djaaiiga.’ Ohie se ham djaaniela kie toelog sab koi hamke tjhori deihe. ²⁸Bakie djab ham djie oethaawal djaab tab ham toelogse pahiele Gaalielea diehaat djaab.” ²⁹Tab Petras ose bolies: „Saait ielog toke tjhori dei, bakie ham na.” ³⁰Tab oe bolies: „Ham to djaaniela kie aadj raat ke moerga ke doeи dafe bole se pahiele toe tien dafe boliehe kie toe hamke na djaane hai.” ³¹Bakie Petras auro djour se bolies: „Tjaahe hamke tor sanghe mare ke parie, tabbo ham aisan baat kabhie na bolab.” Aur ekwan bhiie aisahie bolies.

**Jiesoe ke praatna
Getsemaane me
(*Mateas 26:36-46;
Loekaas 22:39-46*)**

³²Tab sabhan Getsemaane naam ke djagaha me gail. Tab Jiesoe bolies: „Toelog hia baith, aur ham djaaila praatna kare.” ³³Oe Petras, Jaakobas aur Johaanas ke legail. Tab oke bahoet ghabaraahat aur dar lagal. ³⁴Oe bolies: „Ham etana oedaas baatje kie ham mar djaai saktie. Toelog hia rahiehe aur na soetiehe.” ³⁵Tab oe aur aage gail aur djamien par gierke praatna kare lagal. Oe bolies: „Pieta djie, djab hoi sake hai tab hamke aane waala doekh me se batjaai le.”

³⁶Abba, he Pieta, toe sab koetjh kar sake hai. Ie doekh hataai de. Bakie aapan man waala kar, na hamaar waala.”

³⁷Tab djab oe lautke aail tab dekhies kie tieno tjela soetal hai.

Tab oe Siemon Petras se bolies:
„E Siemon, soet gaile? Ek ghanta
onghaai na rok paile? ³⁸Djaagal
rahoe aur praatna kar nahie to
toelog bahakaawal djaihe. Aatma
tajaar hai bakie dehie latjaar hai.”

³⁹Tab oe phieno tjel gail aur
ohie baat doharaaiké praatna
karies. ⁴⁰Tab djab oe lautke aail
tab oesabke phieno soetal paais.
Oesabke bahoet onghaai lagal raha
aur oesab na djaanat raha kie ose
ka bole.

⁴¹Tab djab oe tiesara dafe
lautke aail tab bolies: „Ab toelog
soetke soestaaï sakiehe. Ham
don hoi gailie. Attjha, ab oesab
hamme pakariega. Iensaan ke Beta
kharaab manai ke haath me saup
dewal djaaiiga. ⁴²Oeth, tjoegalie
kare waala aawe hai, tjalie dja
okar lage.”

Kaise Jiesoe pakaraail
(*Mateas 26:47-56; Loekaas 22:47-53;
Johaanas 18:2-11*)

⁴³Abbe Jiesoe batiaite raha tab
etane me Joedaas aai gail. Oe
Jiesoe ke baara tjela log me se
ekgo raha. Ek djhoend mardaana
log talwaar aur danda leike okare
sanghe aail. Barka agwan, dharam
ke parhal waalan aur Israel ke
barkwan oesabke pathaais raha.
⁴⁴Joedaas oelogse bolies raha:
„Ham ose bhet karke tjoemma
debe. Ohieke pakariehe aur oke na
bhaagan deihe.”

⁴⁵Tab oe toerant Jiesoe lage gail
aur bolies: „Maastar djie, toe kaise
baate?” Aur oe oke tjoemma deis.
⁴⁶Tab oesab Jiesoe ke pakar leis.

⁴⁷Tab ekgo tjela aapan talwaar
oethaaike sab se barka agwa ke
goelaam ke kaan kaat leis. ⁴⁸Aur
Jiesoe oesabse bolies: „Ka, toelog
talwaar aur danda leike aile hamke
pakare khaat? Ham daakoe thoro
baatie? ⁴⁹Ham rodj Parmeswar
ke mahal ke angana me toelogke
siekhaawat rahielie, bakie toelog
hamme na pakarle. Parmeswar ke
poestak me liekhal hai kie toelog
aapan kaam hamaar sanghe ie
rakam kariehe. Aur ab ie baat
poera howe hai.” ⁵⁰Bas sab tjela
log oke akele tijorke bhaag gail.

⁵¹Hoewa par bhie ekgo
naudjawaan raha. Oe khaalie
bietjhauna lapetke Jiesoe ke
paatjhe gail raha. Tab aadmie
log ohoekie pakar leis. ⁵²Bakie oe
aapan bietjhauna tijorke nange
bhaagal.

**Jiesoe Israel ke barkwan
ke aage**
(*Mateas 26:57-68;
Loekaas 22:54-55,63-71;
Johaanas 18:12-14,19-24*)

⁵³Tab oesab Jiesoe ke sab se
barka agwa ke ghare legal. Hoewa
par sab barka agwan, Israel ke
barkwan aur dharam ke parhal
logan ekattha bhail. ⁵⁴Petas doer
se Jiesoe ke paatjhe tjalat raha.
Aisahie oe sab se barka agwa ke
ghar ke angana me pahoetjal. Aur
oe gail rakhwaalan ke bietj me
baithe aur aagie ke lage garmaat
raha.

⁵⁵Ohie tem par ghar me barka
agwan aur sabha bhar maangat
raha Jiesoe ke kasoer dewe. Tab

oesab oke marwaai sakat. Bakie oesab koetjh na sotjke bol paais. ⁵⁶Dher manai log okar biese me djhoeth bolies, bakie oesabke gawaahie ek na raha. ⁵⁷Tab ekaatgo djhoettha log oethke bolies: „Hamlog soenlie hai kie oe Parmeswar ke mahal ke biese me kharaabie bolies hai. ⁵⁸Oe to bolies hai kie: ‘Ie mahal manai log banaais hai. Bakie ham oke toer dhaarab, tab tien rodj baad ham ekgo doesar banaabe, aur oe manai ke banaawal na rahie.’” ⁵⁹Bakie djhoettha log ie gawaahie ke biese me bhie ek na raha.

⁶⁰Tab sab se barka agwa aage djaaike thara bhail. Oe Jiesoe se poetjhies: „Toe soene hai ie manai log toke kaun kasoer dewe hai? Toe djabaab na deihe?”

⁶¹Bakie Jiesoe koetjh na bolies. Tab oe poetjhies: „Toe maahaan Parmeswar ke tjoenal waala Kriest aur okar Beta baate?” ⁶²Tab Jiesoe bolies: „Ha, ham ohie baatie, aur toelog iensaan ke Beta ke sab se maahaan Waala ke dahiena bagal baithal aur baadar par swarag me se aawat dekhie.” ⁶³Bas oe goessa ke maare aapan kapra tjerke aur bolies: „Hamlogke doesar gawaahie djaroerie na hai! ⁶⁴Toelog soenle baate kaise oe apane ke Parmeswar ke baraabar karke okar bedjatie kare hai. Toelog ka bole hai?” Tab sab bolies: „Oe maut ke sadja laaik hai!”

⁶⁵Tab kauno kauno okar oeppar thoekie lagal. Oesab okar aakhie kapra se baanh deis, tab oke ghoesa se maarke poetjhies:

„Dekhaaw kie toe sab djaane hai. Ab bataaw ke toke maaries hai.” Aur rakhwaalan bhie okar moeh par maaries.

Kaise Petras djhoeth bolies

(Mateas 26:69-75;

Loekaas 22:56-62;

Johaanas 18:15-18,25-27)

⁶⁶Ohie tem par Petras nietje ghar ke angana me baithal raha. Tab sab se barka agwa ke ecko goelaam aurat hoewa aail. ⁶⁷Djab oe Petras ke dekhies kie oe apame ke garmaawat raha, tab oke taakke bolies: „Toe bhie Naasaaret waala Jiesoe sanghe rahiele.” ⁶⁸Bakie Petras bolies: „Na, ham na djaaniela aur na samdjhiela toe ka bole hai.” Aur oe dwaar lage djaai lagal.

⁶⁹Tab naukaraanie oke phien se dekhies aur hoewa ke manai logan se bolies: „Ie bhie okar djhoend me ke hai.” ⁷⁰Tab oe phieno bolies: „Na, ham na baatie.” Tab koetjh der baad hoewa ke manai log ose bolies: „Ha, oe sattje bole hai, toe ohie me ke ecko baate. Toe to bhie Gaalielea diehaat ke baate.”

⁷¹Bakie oe apane ke saraape lagal aur kasam khaaike bolies kie: „Djaun aadmie ke baare me toelog batia hai, ham oke na djaaniela.”

⁷²Bas ohie laage doesara dafe moerga bolies. Tab oe jaad karies Jiesoe ose ka bolies raha kie: „Ham to djaaniela kie moerga ke doeit dafe bole se pahiele toe tien dafe boliehe kie toe hamme na djaane hai.” Tab Petras rowe lagal.

Jiesoe laat Pielaatas ke aage

(*Mateas 27:1-2,11-14; Loekaas 23:1-5; Johaanas 18:28-38*)

15 1Djab saber bhail tab barka agwa log, doesar barkwan, dharam ke parhal log aur sab doesar sabha waalan Jiesoe ke baare me sallaah kar tjoekal raha. Tab oesab okar haath baanhke aur oke laat Pielaatas ke paas ledjaaikie okar haath me saup deis. 2Tab oe khod khodke Jiesoe se poetjhies: „Toe Israel ke raadja baate?” Tab oe bolies: „Toe apane bolle hai.” 3Tab barka agwan oke dher tjiedj ke biese me kasoer dewe lagal. 4Tab Pielaatas ose bolies: „Dekh oesab ketana kharaab baat tor biese me bole hai. Toe apane ke na batjaihe?” 5Bakie oe koetjh na bolies. Tab Pielaatas thak hoi gail.

Jiesoe kie to Baaraabaas

(*Mateas 27:15-23,26; Loekaas 23:17-25; Johaanas 18:39-40; 19:1,16*)

6Aise raha kie har ek tiewhaar me Pielaatas ecko djahalia ke tjhor dewat raha dje ke manai logan maangat raha. 7Ohie tem par djahal me ecko aadmie raha. Oe doesar log ke sanghe Roma soerdjaatие se laraai karke koi ke maar dhaaries raha. Okar naam Baaraabaas raha. 8Tab djhoend logan aaike Pielaatas se bole lagal: „Hamlog maangiela kie toe ecko djahalia ke tjhor deihe.” 9Tab oe poetjhies: „Toelog maange hai kie ham Israel ke raadja ke tjhor dei?”

10Oe to djaan gail kie barka agwan Jiesoe ke djaran ke maare okar haath me saup deis raha. 11Bakie barka agwan djhoend ke siekhaais Baaraabaas ke tchorwaawe ke.

12Tab oe manai log se poetjhies: „Tab ham ie aadmie se ka karie? Toelog to oke Israel ke raadja bolaawe hai?” 13Tab manai logan tjiellaaike bolies: „Oke kroes par tjaharaai de!” 14Tab oe phieno poetjhies: „Kaahe khaat? Oe kaun kharaab tjedj karies hai?” Tab oesab auro kaske tjiellaaike bolies: „Kroes par tjaharaai de!” 15Tab oe sotjies kie: „Bestar ham manai log ke hiettjha poera kar dei.” Tab oe Baaraabaas ke tchorwaai deis. Aur oe Jiesoe ke tjamotie se marwaaikie soerdjaatие ke haath me saup deis kroes par tjaharaawe khaatien.

Kaise Jiesoe ke thatha oeraawal gail

(*Mateas 27:27-31; Loekaas 23:11*)

16Tab soerdjaatие logan Jiesoe ke laat ke mahal ke angana me legail. Hoewa par laat hardam djadj ke kaam karat raha. Oesab bhie sab doesar soerdjaatие log ke bolaais. 17Tab oesab oke ecko laltjhau koerta pahienai deis djaise ecko raadja ke. Aur oesab bhie ek kaata waala lattie goethke ecko raadja ke moekoet ghat okar moerie par dhar deis. 18Tab oesab thatha oeraaike ose bolies: „He Israel ke raadja, aap kaise rahiyo?” 19Tab oesab ecko narai se okar moerie par maaries aur bhie okar oeppar thoekies. Oesab djhoetthe ke gaathie par gier paral okar aadar

kare khaat. ²⁰Tab djab oesab don hoi gail tab laltjhau kapra oetaarke aur okar kapra pahienaa deis. Tab oesab oke sahar ke bahare legail kroes par tjaharaawe khaatien.

Kroes par

(Mateas 27:32-44;

Loekaas 23:26-43;

Johaanas 19:17-27)

²¹Djaite me soerdjaatie log ekgo aadmie ke djabar-djastie kroes ke khambha dhowaais. Okar naam Siemon raha aur oe Sierene sahar ke raha. Oe Aaleksaandar aur Roefoes ke baap raha. Oe khet alang se Jeroesaalem sahar me aawat raha. ²²Aisahie oesab Jiesoe ke ekgo Golgota naam ke djagaha par legail. Ie naam ke matlab hai „Khoprie ke djagaha.”

²³Tab oesab oke wien deis pieje ke. Oman mere dawaai ghoral raha piera patwaawe khaatien. Bakie oe na maangat raha pieje. ²⁴Tab oesab oke kroes par thok deis. Aur oesab okar kapra oetaarke djoewa khelke baat leis. ²⁵Oe tem par nau badjal raha sabere. ²⁶Okar moerie ke oeppar dekhaat raha kaun kaaran se oe maar dhaaral gail. Hoewa par liekhal raha: ISRAEL KE RAADJA.

²⁷Oe tem par doeigo daakoe Jiesoe ke agal-bagal bhie ek ek kroes par thokal gail. ²⁸Ie rakam se Parmeswar ke ekgo liekhal baat poera bhail. Oe dher dien pahiele liekhwaais raha: „Oesab oke badmaas manai log ke sanghe gienies hai.” ²⁹Djaun manai log hoewa se paas howat raha, oesab

okar bedjatie karat raha. Oesab moerie hielaaikie bolies: „Dekh, Parmeswar ke mahal toere waala! Toe to tien rodj me oke phien se banaai deite? ³⁰Tab kroes par se oetarke apene ke batjaai le.” ³¹Aur barka agwan aur dharam ke parhal waalan bhie tiebolie maarat raha. Oesab apene me bolies: „Oe doesar log ke batjaais hai, bakie apene ke na batjaai paawe hai. ³²Ie apene ke Kriest, kie to Israel ke raadja banaais hai. Djab hamlog oke kroes par se oetarat dekhab tab hamlog okare me bieswaas karab.” Aisahie bhie kroes par ke daakoe log oke tiebolie maarat raha.

Jiesoe ke maut

(Mateas 27:45-56;

Loekaas 23:44-49;

Johaanas 19:28-30)

³³Tab baara badje des bhar me andhiaar hoi gail tien badje talak.

³⁴Ohie tem par Jiesoe gohoraais:

„Eloi, Eloi, laama saabaktaanie?”

Ekar matlab hai: „Hamaar

Parmeswar, hamaar Parmeswar,

toe hamke kaahe ke tjhori deile

hai?” ³⁵Tab hoewa ke koetjh manai

log ie baat soenke bolies: „Soen!

Oe Elia ke bolaawe hai.” ³⁶Tab

koi koetjh laaikie aur khatta wien

se bhiedjaaike ekgo daarhie par

lagaaikie oke tjoesaais. Oe ekwan

se bolies: „Agorie dja, dekhe k'hoi

kie Elia aawe oke batjaawe kie

na.” ³⁷Tab ekare baad Jiesoe kaske

tjiellaais aur aapan praan tjhori

deis.

³⁸Ohie tem par Parmeswar ke mahal ke sab se pawietr djagaha

ke parda ekdam se oeppar se nietje talak phat gail.

³⁹Kroes ke sodjhe soerdjaatie ke barkwa thara raha. Djab oe dekhies kie Jiesoe kaise mare hai, tab bolies: „Sattje ke, ie aadmie Parmeswar ke ek Beta raha!”

⁴⁰Doerie me ekaat aurat bhie taakat raha. Oman Magdaala sahar ke Maria raha, aur tjhota Jaakobas aur Josas ke maai Maria aur Saalome bhie. ⁴¹Oesab hardam Jiesoe ke sanghe tjalat raha aur okar sewa karat raha djab oe Gaalielea diehaat me raha. Aur dher doesar aurat Jiesoe ke sanghe Jeroesaalem sahar aail raha. Oesab bhie hoewa thara raha.

Jiesoe ke mattie

(*Mateas 27:57-61;*
Loekaas 23:50-56;
Johaanas 19:38-42)

⁴²Oe dien Israel ke djaatие log sab tjiedj tajaar karat raha sabat ke dien khaatien djaun biehaan bhare howat.

⁴³Tab ekgo aadmie aail. Oe Aariematea sahar ke raha. Israel ke barkwan me ke oe ekgo oetja dardja waala raha. Oe Parmeswar ke aane waala raadj agorat raha. Okar naam Josaf raha. Aur oe hiemmat baanhke laat Pielaatas ke paas gail Jiesoe ke lahaas maange khaat. ⁴⁴Tab Pielaatas thak hoi gail kie oe etana haalie se mar gail hai. Oe soerdjaatie ke barkwa ke bolaais aur poetjhies: „Oe sattje ke mar gail hai?” Tab barkwa bolies: „Djie ha.” ⁴⁵Tab oe Josaf se bolies: „Toe okar lahaas ledjaai sake hai.”

⁴⁶Tab Josaf tjal gail kapphan kiene. Oe Jiesoe ke lahaas kroes par se oetaarke aur kapphan me lapeties, tab ledjaaike ekgo kabar me dharies. Oe kabar djaise ekgo tjhota kothrie ghat pahaar me banaawal raha. Tab oe ekgo gola ieta dhakelke kothrie ke dwaar band kar deis. ⁴⁷Magdaala ke Maria aur Josas ke maai dekhies kie Jiesoe ke lahaas kaaha dharal dja hai.

Jiesoe ke djie oethna

(*Mateas 28:1-10; Loekaas 24:1-12;*
Johaanas 20:1-18)

16 ¹Djab sabat ke dien biet gail raha, tab Magdaala sahar ke Maria aur Jaakobas ke maai aur Saalome koetjh mahakat dawaai kienies Jiesoe ke lahaas me lagaawe khaatien. ²Tab haptia ke pahiela dien djab ghaam oegal tab sabhan gail kabar lage. ^{3,4}Rasta me oesab apane me poetjhies: „Ke hamlog khaatien kabar ke ieta hataai sake hai?” Oe to bahoet barka ieta raha. Tab djab oesab hoewa pahoetjal tab dekhies ieta hataawal hai.

⁵Tab oesab kabar ke bhiettar gail, aur dekhies dahiena kait ekgo naudjawaan oeddjar kapra pahienke baithal hai. Tab oesab tjauk gail. ⁶Tab naudjawaan bolies: „Na dera. Toelog Naasaaret ke Jiesoe ke khodje hai djaun kroes par maar dhaaral gail. Oe hia na hai, oe djie oethaawal gail. Dekh, oesab oke hia dharies raha.”

⁷Oe bolies: „Dja okar tjela log aur Petras se bataai deihe kie oe

toelogse pahiele Gaalielea diehaat djaaiiga. Hoewa par toelog oke bhetaihe djaise oe bolies raha.”⁸ Auratian dar ke maare kaapat raha aur kabar me se niekarke haalie se bhaag gail. Oesab koi se koetjh na bolies, oesab to etana tjauk gail raha.

Jiesoe apne ke kaise dekhaais

(*Mateas 28:16-20;*
Loekaas 24:13-35,50-53;
Johaanas 20:11-18;
Pathawaal waalan 1:3-12)

⁹Djab Jiesoe hpta ke pahiela dien par djie oethyl, tab pahiele oe apne ke Magdaala sahar ke Maria ke dekhaais. Oe okar oeppar se saatgo bhoet niekaaries raha. ¹⁰Tab aurat djaaike ekwan se bataais djaun hardam Jiesoe ke saath tjamat raha. Oesab abbe talak rowat raha aur sokh manaawat raha. ¹¹Tab oe bolies kie: „Prabhoe djeje hai aur ham oke dekhlie baatie!” Bakie oesab bieswaas na karies.

¹²Ekare baad doeit doesar tjela log Jeroesaalem sahar se diehaat me tjamat djaat raha. Tab Jiesoe apne ke oesabke dekhaais. Oe doesar rakam dekhaat raha. ¹³Tab djab oe doeno djaan gail kie ohie hai, tab oelog sahar laut gail aur ekwan se bataais. Bakie oesab phien se na maangies bieswaas kare.

¹⁴Ekare baad Jiesoe apne ke aapan gjaara tjela ke dekhaais

djab oesab bhodjan karat raha. Oe oesabke daatke bolies kie: „Toelog be-bieswaasie baate aur toelogke diel na khoelal hai. Koi koi dekhies hai kie ham djie oethaawal baatie, aur tabbo toelog oesabke baat na maangat rahiele bieswaas kare.” ¹⁵Oe bnie bolies kie: „Dja doenia bhar me khoes khabar hamaar baare me sab koi se bataai deihe. ¹⁶Dje toelogke baat bieswaas karie aur dopoe lei, oe batj djaai. Bakie dje na bieswaas karie, oe Parmeswar ke sadja paaiga. ¹⁷Aur Parmeswar bieswaasie log ke koetjh tjienha deiga dekhaawe khaat kie oe oesabke sanghe hai. Oesab hamaar naam se bhoet bhagaaiiga, oesab bhaasa batiaai sakieta djaun kabhie na soenies hai. ¹⁸Djab saap oesabke kaat lei aur djab oesab koetjh djahar pie lei, tab oesabke koetjh na hoi. Aur djab oesab bemarian par haath rakhie, tab oelog attjha hoi djaai.”

¹⁹Tab djab Jiesoe ie sab baat bataai tjoekal raha, tab oe swarag me lewal gail. Aur oe Parmeswar ke gaddie par okar dahiena bagal baith gail. ²⁰Tab okar tjela log djaaike sagaro khoes khabar ailaan kare lagal. Aur Prabhoe oesabke sahaaita karat raha. Oelogse atjambho kaam karwaaike oe dekhaawat raha kie oesabke baat satj hai.